

Instans: Bildningsnämnden
Tid: 2018-03-26 kl.15:00
Plats: Kommunhuset

Ärendena har beretts av bildningsnämndens presidium.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Anthon Gustavsson
Sekreterare

Information:

- BN= slutgiltigt beslut fattas i bildningsnämnden.
- KS = slutgiltigt beslut fattas i kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i kommunfullmäktige.
- Info = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet.
- MF markerar muntlig föredragning.

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragandel/ Kommentar</i>
			Sammanträdets öppnande			Ordförande
			Upprop			Nämndsekreterare
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
			Anmälan övriga ärenden			Ordförande
15.05	1	BN	Kommunala Aktivitetsansvar KAA	UN 13/2018	X	Handläggare
15.15	2	BN	Svar på Remiss från Skolinspektionen	UN 47/2018	X	handläggare, bildningschef
15.25	3	BN	Svar på Remiss från Skolinspektionen	UN 55/2018	X	handläggare, bildningschef
15.35	4	Info	Information från skolverket - samordnare för nyanländas lärande	--	--	samordnare
15.45	5	BN	Svar på Remiss från Skolinspektionen	UN 56/2018	X	handläggare, bildningschef
15.55	6	BN	Svar på Remiss från Skolinspektionen	UN 57/2018	X	handläggare, bildningschef
16.05	7	BN	Samverkansavtal för naturbruksutbildningar	UN 271/2017	X	handläggare, bildningschef
16.10	8	BN	Månadsrapport	UN 15/2018	X	controller
16.25	9	Info	Information om Molla skola	--	--	rektor
			Paus			
17.05	10	KF	Svar på Medborgarförslag - IT i skolan	UN 51/2018	X	utvecklingsledare
17.15	11	BN	Uppföljning av övergripande likabehandlingsplan, samt kränkande behandling	UN 48/2018	X	utvecklingsledare
17.25	12	BN	Svar på förslag om mini kroppsaktivitet	UN 41/2018	X	utvecklingsledare
17.35	13	BN	Sponsring av Frivolten cup 2018	UN 30/2018	X	utvecklingsledare
17.45	14	BN	Fördjupad uppföljning årskurs 6 och årskurs 7	UN 23/2018	X	utvecklingsledare
17.55	15	Info	Förvaltningschefen informerar	--	--	bildningschef

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragandel/ Kommentar</i>

<i>NR</i>	<i>Meddelandeförteckning</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	KF § 14 2018-02-13 Ramväxling kapitalkostnadspott 2018 samt kapitalkostnader avseende internhyror	Postlista UN	X
2	Dom från Förvaltningsrätten angående upphandling ombyggnation Horsbyskolan	Postlista UN	X

<i>NR</i>	<i>Delegeringsbeslut</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	Anmälan av delegeringsbeslut under tidsperioden 2018-02-26—2018-03-26	Förteckning förvaras på bildningskontoret	Bildningschef

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGSS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 1

Presidieskrivelse
2018-03-12
UN 13/2018 600

Sida 1 av 1

Systematiskt kvalitetsarbete - Kommunala Aktivitetsansvaret KAA

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Systematiskt kvalitetsarbete - Kommunala Aktivitetsansvaret KAA

Sammanfattning

Bestämmelserna om arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret förändrades i samband med ett förtydligande från informationsansvar till kommunala aktivitetsansvaret. Bestämmelserna om register och dokumentation vid fullgörandet av kommunernas aktivitetsansvar gymnasieförordningen (2010:2039) förändrades i januari 2015. Skolverkets föreskrifter om insamling av uppgifter (SKOLFS 2015:28) och dokumentationen av insatser (SKOLFS 2016:61). Bildningsnämnden har ansvaret att söka upp och notera de ungdomar som har lämnat grundskolan men inte deltar i undervisningen vid ett nationellt program i gymnasieskolan. Nämndens ansvar är att hålla kontakten med dessa ungdomar och försöka motivera dem till att påbörja sina studier och genomföra en gymnasieutbildning. Kompletterande insatser ligger inom socialnämndens område och sköts av arbetsmarknadsenheten genom erbjudande av praktikplats eller arbete. Bildningsnämnden ska två gånger per år redovisa antalet ungdomar i åldersgruppen (16-20 år) som omfattas av registeransvaret till SCB.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2018-02-13

Redovisning av Aktivitetsansvaret till SCB

Förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner rapporten.

Birgitta Fredriksson

Handläggare

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

Bakgrund

Antalet individer inom det kommunala aktivitetsansvaret, KAA har från vårterminen 2017 till höstterminen 2017 minskat med 13 individer. Den största minskningen är för individer där aktivitetsansvaret har upphört då ungdomen inte längre är folkbokförd i kommunen eller har fyllt 20 år. Någon redovisning gällande studiebevis förekommer inte heller under höstterminen. Inom kategorin vill inte/kan inte, är inga individer registrerade då den underrubriken är borttagen. Individerna är registrerade under rubrikerna, kontakt via samtal eller kontakt med Studie-och yrkesvägledare.

Aktivitetsansvar rapporterat till SCB 2018-01-22

Introduktionsprogrammet		Studiebevis	Annan studieform	Arbete	Annan åtgärd	Ingen sysselsättning	Okänd	Samtal/SyV	Aktivitetsansvar Upphört	Summa
Språkintröduktion	Övriga inriktningar									
Totalt	20	15		4	5			8	3	55

Aktivitetsansvar rapporterat till SCB 2017-09-01

Introduktionsprogrammet		Studiebevis	Annan studieform	Arbete	Annan åtgärd	Ingen sysselsättning	Okänd	Vill inte/kan inte delta	Aktivitetsansvar Upphört	Summa
Språkintröduktion	Övriga inriktningar									
Totalt	25	22	6	2	4		1	8	17	68

IM: Preparandutbildning, programinriktat individuellt val, yrkesintroduktion, individuellt alternativ och språkintröduktion

Studiebevis: intygar vilka kurser eleven fått betyg i men innebär att eleven inte uppnått gymnasieexamen.

Annan studieform: tex studier inom en obligatorisk skolform (grundskola, grundsärskola), Komvux, folkhögskola, specialskola

Annan åtgärd: föräldraledighet, sjukskrivning

Ingen sysselsättning: inget av ovanstående

Okänd: folkbokförda i Herrljunga kommun men har inte gått att nå

Vill inte/kan inte delta: Har blivit erbjuden åtgärd.

Aktivitetsansvar Upphört: Anledning till att ungdomen inte längre omfattas av kommunens aktivitetsansvar

Ungdomen påbörjar eller återupptar studier på nationella program, fyller 20 år eller är inte längre folkbokförd i kommunen.

Redovisning till SCB av kommunens aktivitetsansvar sker två gånger per år, 1 februari och 1 september.

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 2

Presidieskrivelse
2018-03-12
UN 47/2018 619

Sida 1 av 1

Svar på remiss från Skolinspektionen - Ansökan om
godkännande som huvudman

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Svar på remiss från Skolinspektionen - Ansökan om godkännande som huvudman

Sammanfattning

ThorenGruppen AB, har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Yrkesgymnasiet Borås i Borås Kommun fr.o.m. läsåret 2019/2020.

Herrljunga kommun ges möjlighet att yttra sig över ansökan för att beskriva vilka följder detta kan få för kommunens egen gymnasieverksamhet.

Bildningsförvaltningen har i sitt förslag till svar redovisat befolkningsstatistik, programutbud och antal platser på Kunskapskällans gymnasium på de aktuella programmen samt gjort en bedömning av vilket elevunderlag som behövs för att där kunna säkerställa en utbildning med god kvalitet.

Bildningsförvaltningen konstaterar att nyetablering och ökning av friskoleplatser på yrkesprogrammen i närområdet inom pendlingsbart avstånd utgör en påtaglig risk när det gäller möjligheten för Kunskapskällan att bibehålla en kvalitativt god utbildning. Även mindre förändringar i tillströmningen av elever till de aktuella programmen kan få negativa konsekvenser för kvaliteten i verksamheten. Bildningsnämnden avstår i övrigt från att yttra sig över ansökan från ThorenGruppen AB, för godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola i Herrljunga kommuns närområde.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Remiss från Skolinspektionen – Ansökan om godkännande som huvudman daterad 2018-03-12

Remissvar/Yttrande om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola.

Förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner remissvaret och antar svaret som sitt eget.

Birgitta Fredriksson

Handläggare

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet

Remissvar/Yttrande om godkännande för nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Yrkesgymnasiet i Borås, Dnr 32-2018:918

Sammanfattning

Skolinspektionen har i en skrivelse (Dnr 32-2018:918) gett Herrljunga kommun möjlighet att yttra sig över ThorenGruppen AB, ansökan om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Yrkesgymnasiet Borås i Borås kommun fr.o.m. läsåret 2019/2020. Kommunen ska i sitt svar beskriva vilka följder detta kan få för kommunens egen gymnasieverksamhet. Några övriga ställningstagande kring ansökan behöver kommunen inte göra.

Yttrande

Vid Herrljunga kommuns gymnasieskola, Kunskapskällan, erbjuds ett stort utbud av program varav Bygg- och Anläggnings- och El- och Energiprogrammen ingår i utbudet. I nedanstående tabell redovisas program, inriktningar, profiler och antal platser inför läsåret 2018/2019. Herrljunga kommun har för avsikt att erbjuda följande program och inriktningar även läsåret 2019/2020.

Program	Inriktning	Profil	Antal platser
Bygg och Anläggning	Husbyggnad		12
El- och energi	Elteknik	Herrljunga Elektriska	8
	Dator- och kommunikationsteknik	Fideltronic	8
	Webb- och apputveckling		8

För att Kunskapskällan och Herrljunga kommunen ska kunna bibehålla en god kvalitet i utbildningen görs bedömningen att elevantalet inte får minska från dagens nivåer. Tvärtom skulle en viss ökning behövas. Att ytterligare utöka antalet utbildningsplatser i enlighet med ThorenGruppen AB, i närområdet skulle därför kunna få negativa konsekvenser för Kunskapskällans verksamhet.

Herrljunga kommun har samverkansavtal gällande gymnasieutbildning med Sjuhärads kommunalförbund.

Till sitt yttrande önskar Skolinspektionen att kommunen bifogar en befolkningsprognos för den aktuella åldersgruppen. För Herrljungas del åskådliggörs denna information i tabellen nedan.

Befolkningsprognos för Herrljunga 2018-2023 (Källa SCB)

	16-åringar
2018	124
2019	103
2020	106
2021	105
2022	118
2023	129

Avslutningsvis önskar Skolinspektionen att kommunen gör en bedömning av vilket elevantal som behövs i den egna verksamheten för att säkerställa att en utbildning av god kvalitet ska kunna bedrivas.

Under hösten 2013 lät utbildningsnämnden genomföra en utredning kring den framtida gymnasieverksamheten i kommunen. Utredningen pekar entydigt på vikten av en ökad elevrekrytering för att kunna säkerställa såväl utbildningens kvalitet som att utbildningen kan bedrivas till en kostnad som är jämförbar med andra kommuner som har motsvarande utbildningar. Med hänsyn till dessa slutsatser så gör kommunen bedömningen att det senaste årets elevantal på de aktuella programmen ligger i den omfattningen som krävs för att säkerställa långsiktighet och kvalitet i kommunens verksamhet.

Sammanfattningsvis vill Bildningsförvaltningen uppmärksamma Skolinspektionen på det generellt ringa elevunderlaget vid yrkesprogrammen på den kommunala gymnasieskolan sedan genomförandet av 2011 års gymnasiereform. En nyetablering av yrkesprogram i närområdet utgör en påtaglig risk när det gäller möjligheten för kommunen att bibehålla en kvalitativt mycket god utbildning. Även mindre förändringar i tillströmningen till de aktuella programmen som kommunen bedriver vid den egna gymnasieskolan kan få påtagligt negativa konsekvenser för kvaliteten i verksamheten.

Bodil Jivegård
Bildningschef, Herrljunga kommun

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 3

Presidieskrivelse
2018-03-15
UN 55/2018 619

Sida 1 av 1

Svar på remiss från Skolinspektionen - Ansökan om
godkännande som huvudman

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Svar på remiss från Skolinspektionen - Ansökan om godkännande som huvudman

Sammanfattning

Lärande i Sverige AB, har ansökt hos Skolinspektionen om godkännande som huvudman för en utökning av en fristående gymnasieskola vid Realgymnasiet i Borås kommun fr.o.m. läsåret 2019/2020.

Herrljunga kommun ges möjlighet att yttra sig över ansökan för att beskriva vilka följder detta kan få för kommunens egen gymnasieverksamhet.

Bildningsförvaltningen har i sitt förslag till svar redovisat befolkningsstatistik, programutbud och antal platser på Kunskapskällans gymnasium på det aktuella programmet samt gjort en bedömning av vilket elevunderlag som behövs för att där kunna säkerställa en utbildning med god kvalitet.

Bildningsförvaltningen konstaterar att en utökning av friskoleplatser på ekonomiprogrammet i närområdet inom pendlingsbart avstånd utgör en påtaglig risk när det gäller möjligheten för Kunskapskällan att bibehålla en kvalitativt god utbildning. Även mindre förändringar i tillströmningen av elever till det aktuella programmet kan få negativa konsekvenser för kvaliteten i verksamheten. Bildningsnämnden avstår i övrigt från att yttra sig över ansökan från Lärande i Sverige AB, för godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola i Herrljunga kommuns närområde.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Remissvar till Skolinspektionen, ansökan om godkännande som huvudman från Lärande i Sverige AB, daterad 2018-03-16

Remissvar/Yttrande om en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola
Dnr 32-2018:844

Ansökan om godkännande som huvudman för utökning av en befintlig fristående gymnasieskola.

Förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner remissvaret och antar svaret som sitt eget.

Birgitta Fredriksson
Handläggare

SKOLINSPEKTIONEN

Registrator

Box 23069

104 35 Stockholm

Remissvar/Yttrande om godkännande som huvudman för utökning av en befintlig fristående gymnasieskola, Lärande i Sverige AB

Dnr 32-2018:844

Sammanfattning

Skolinspektionen har i en skrivelse (Dnr 32-2018:844) gett Herrljunga kommun möjlighet att yttra sig över Lärande i Sverige AB, ansökan om godkännande som huvudman för en utökning av befintlig fristående gymnasieskola vid Realgymnasiet Borås i Borås kommun fr.o.m. läsåret 2019/2020. Kommunen ska i sitt svar beskriva vilka följder detta kan få för kommunens egen gymnasieverksamhet. Några övriga ställningstagande kring ansökan behöver kommunen inte göra.

Yttrande

Vid Herrljunga kommuns gymnasieskola, Kunskapskällan, erbjuds ett stort utbud av program varav Ekonomiprogrammet ingår i utbudet. I nedanstående tabell redovisas program, inriktningar, profiler och antal platser inför läsåret 2018/2019. Herrljunga kommun har för avsikt att erbjuda följande program och inriktningar även läsåret 2019/2020.

Program	Inriktning	Profil	Antal platser
Resaurang- och Livsmedelsprogrammet	Kök och servering		8

För att Kunskapskällan och Herrljunga kommunen ska kunna bibehålla en god kvalitet i utbildningen görs bedömningen att elevantalet inte får minska från dagens nivåer. Tvärtom skulle en viss ökning behövas. Att ytterligare utöka antalet utbildningsplatser i enlighet med Lärande i Sverige AB vid Realgymnasiet Borås, i närområdet skulle därför kunna få negativa konsekvenser för Kunskapskällans verksamhet.

Herrljunga kommun har samverkansavtal gällande gymnasieutbildning med Sjuhärads kommunalförbund.

Till sitt yttrande önskar Skolinspektionen att kommunen bifogar en befolkningsprognos för den aktuella åldersgruppen. För Herrljungas del åskådliggörs denna information i tabellen nedan.

Befolkningsprognos för Herrljunga 2018-2023 (Källa SCB)

	16-åringar
2018	124
2019	103
2020	106
2021	105
2022	118
2023	129

Avslutningsvis önskar Skolinspektionen att kommunen gör en bedömning av vilket elevantal som behövs i den egna verksamheten för att säkerställa att en utbildning av god kvalitet ska kunna bedrivas.

Under hösten 2013 lät utbildningsnämnden genomföra en utredning kring den framtida gymnasieverksamheten i kommunen. Utredningen pekar entydigt på vikten av en ökad elevrekrytering för att kunna säkerställa såväl utbildningens kvalitet som att utbildningen kan bedrivas till en kostnad som är jämförbar med andra kommuner som har motsvarande utbildningar. Med hänsyn till dessa slutsatser så gör kommunen bedömningen att det senaste årets elevantal på de aktuella programmen ligger i den omfattningen som krävs för att säkerställa långsiktighet och kvalitet i kommunens verksamhet.

Sammanfattningsvis vill Bildningsförvaltningen uppmärksamma Skolinspektionen på det generellt ringa elevunderlaget vid yrkesprogrammen på den kommunala gymnasieskolan sedan genomförandet av 2011 års gymnasiereform. En nyetablering av yrkesprogram i närområdet utgör en påtaglig risk när det gäller möjligheten för kommunen att bibehålla en kvalitativt mycket god utbildning. Även mindre förändringar i tillströmningen till de aktuella programmen som kommunen bedriver vid den egna gymnasieskolan kan få påtagligt negativa konsekvenser för kvaliteten i verksamheten.

Bodil Jivegård
Bildningschef, Herrljunga kommun

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 5

Presidieskrivelse
2018-03-15
UN 56/2018 619

Sida 1 av 1

Svar på remiss från Skolinspektionen - Ansökan om
godkännande som huvudman

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Svar på remiss från Skolinspektionen - Ansökan om godkännande som huvudman

Sammanfattning

Alingsås Yrkesgymnasium AB, har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Alingsås Yrkesgymnasium AB i Alingsås kommun fr. o. m. läsåret 2019/2020.

Herrljunga kommun ges möjlighet att yttra sig över ansökan för att beskriva vilka följder detta kan få för kommunens egen gymnasieverksamhet.

Bildningsförvaltningen har i sitt förslag till svar redovisat befolkningsstatistik, programutbud och antal platser på Kunskapskällans gymnasium på de aktuella programmen samt gjort en bedömning av vilket elevunderlag som behövs för att där kunna säkerställa en utbildning med god kvalitet.

Bildningsförvaltningen konstaterar att utökning av friskoleplatser på yrkesprogrammen i närområdet inom pendlingsbart avstånd utgör en påtaglig risk när det gäller möjligheten för Kunskapskällan att bibehålla en kvalitativt god utbildning. Även mindre förändringar i tillströmningen av elever till de aktuella programmen kan få negativa konsekvenser för kvaliteten i verksamheten. Bildningsnämnden avstår i övrigt från att yttra sig över ansökan från Alingsås Yrkesgymnasium AB, för godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola i Herrljunga kommuns närområde.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Remiss från Skolinspektionen – Ansökan om godkännande som huvudman daterad 2018-03-12

Remissvar/Yttrande om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola.

Förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner remissvaret och antar svaret som sitt eget.

Birgitta Fredriksson

Handläggare

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet

Remissvar/Yttrande om godkännande för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Alingsås Yrkesgymnasium AB i Alingsås Dnr 32-2018:1170

Sammanfattning

Skolinspektionen har i en skrivelse (Dnr 32-2018:1170) gett Herrljunga kommun möjlighet att yttra sig över Alingsås Yrkesgymnasium AB i Alingsås, ansökan om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Yrkesgymnasiet i Alingsås fr.o.m. läsåret 2019/2020. Kommunen ska i sitt svar beskriva vilka följder detta kan få för kommunens egen gymnasieverksamhet. Några övriga ställningstagande kring ansökan behöver kommunen inte göra.

Yttrande

Vid Herrljunga kommuns gymnasieskola, Kunskapskällan, erbjuds ett stort utbud av program varav Bygg- och Anläggnings- och El- och Energiprogrammen ingår i utbudet. I nedanstående tabell redovisas program, inriktningar, profiler och antal platser inför läsåret 2018/2019. Herrljunga kommun har för avsikt att erbjuda följande program och inriktningar även läsåret 2019/2020.

Program	Inriktning	Profil	Antal platser
Bygg och Anläggning	Husbyggnad		12
El- och energi	Elteknik	Herrljunga Elektriska	8
	Dator- och kommunikationsteknik	Fideltronic	8
	Webb- och apputveckling		8

För att Kunskapskällan och Herrljunga kommunen ska kunna bibehålla en god kvalitet i utbildningen görs bedömningen att elevantalet inte får minska från dagens nivåer. Tvärtom skulle en viss ökning behövas. Att ytterligare utöka antalet utbildningsplatser i enlighet med Alingsås Yrkesgymnasium AB, i närområdet skulle därför kunna få negativa konsekvenser för Kunskapskällans verksamhet.

Herrljunga kommun har samverkansavtal gällande gymnasieutbildning med Sjuhärads kommunalförbund.

Till sitt yttrande önskar Skolinspektionen att kommunen bifogar en befolkningsprognos för den aktuella åldersgruppen. För Herrljungas del åskådliggörs denna information i tabellen nedan.

Befolkningsprognos för Herrljunga 2018-2023 (Källa SCB)

	16-åringar
2018	124
2019	103
2020	106
2021	105
2022	118
2023	129

Avslutningsvis önskar Skolinspektionen att kommunen gör en bedömning av vilket elevantal som behövs i den egna verksamheten för att säkerställa att en utbildning av god kvalitet ska kunna bedrivas.

Under hösten 2013 lät utbildningsnämnden genomföra en utredning kring den framtida gymnasieverksamheten i kommunen. Utredningen pekar entydigt på vikten av en ökad elevrekrytering för att kunna säkerställa såväl utbildningens kvalitet som att utbildningen kan bedrivas till en kostnad som är jämförbar med andra kommuner som har motsvarande utbildningar. Med hänsyn till dessa slutsatser så gör kommunen bedömningen att det senaste årets elevantal på de aktuella programmen ligger i den omfattningen som krävs för att säkerställa långsiktighet och kvalitet i kommunens verksamhet.

Sammanfattningsvis vill Bildningsförvaltningen uppmärksamma Skolinspektionen på det generellt ringa elevunderlaget vid yrkesprogrammen på den kommunala gymnasieskolan sedan genomförandet av 2011 års gymnasiereform. En nyetablering av yrkesprogram i närområdet utgör en påtaglig risk när det gäller möjligheten för kommunen att bibehålla en kvalitativt mycket god utbildning. Även mindre förändringar i tillströmningen till de aktuella programmen som kommunen bedriver vid den egna gymnasieskolan kan få påtagligt negativa konsekvenser för kvaliteten i verksamheten.

Bodil Jivegård

Bildningschef, Herrljunga kommun

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGSS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 6

Presidieskrivelse
2018-03-15
UN 57/2018 619

Sida 1 av 1

Svar på remiss från Skolinspektionen - Asnökan om
godkännande som huvudman

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Svar på remiss från Skolinspektionen - Ansökan om godkännande som huvudman

Sammanfattning

Academy of Music and Business Education Vara AB, har ansökt hos Skolinspektionen om godkännande som huvudman för en utökning av en fristående gymnasieskola vid Academy of Music and Business Vara i Vara kommun fr.o.m. läsåret 2019/2020.

Herrljunga kommun ges möjlighet att yttra sig över ansökan för att beskriva vilka följder detta kan få för kommunens egen gymnasieverksamhet.

Bildningsförvaltningen har i sitt förslag till svar redovisat befolkningsstatistik, programutbud och antal platser på Kunskapskällans gymnasium på det aktuella programmet samt gjort en bedömning av vilket elevunderlag som behövs för att där kunna säkerställa en utbildning med god kvalitet.

Bildningsförvaltningen konstaterar att en utökning av friskoleplatser på ekonomiprogrammet i närområdet inom pendlingsbart avstånd utgör en påtaglig risk när det gäller möjligheten för Kunskapskällan att bibehålla en kvalitativt god utbildning. Även mindre förändringar i tillströmningen av elever till det aktuella programmet kan få negativa konsekvenser för kvaliteten i verksamheten. Bildningsnämnden avstår i övrigt från att yttra sig över ansökan från Academy of Music and Business Education Vara AB, för godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola i Herrljunga kommuns närområde.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Remissvar till Skolinspektionen, ansökan Academy of Music and Business Education Vara AB, daterad 2018-03-15

Remissvar/Yttrande om en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola

Dnr 32-218:1171

Ansökan om godkännande som huvudman för utökning av en befintlig fristående gymnasieskola.

Förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner remissvaret och antar svaret som sitt eget.

Birgitta Fredriksson
Handläggare

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN
Birgitta Fredriksson

Ärende 6

Tjänsteskrivelse

20xx-xx-xx

DNR UN 57/2018 619

Sid 2 av 2

För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

Remissvar/Yttrande om godkännande för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Academy of Music and Business Vara Dnr 32-2018:1171

Sammanfattning

Skolinspektionen har i en skrivelse (Dnr 32-2018:1171) gett Herrljunga kommun möjlighet att yttra sig över Academy of Music and Business Education Vara AB, ansökan om godkännande som huvudman för en utökning av befintlig fristående gymnasieskola vid Academy of Music and Business Vara i Vara kommun fr.o.m. läsåret 2019/2020. Kommunen ska i sitt svar beskriva vilka följder detta kan få för kommunens egen gymnasieverksamhet. Några övriga ställningstagande kring ansökan behöver kommunen inte göra.

Yttrande

Vid Herrljunga kommuns gymnasieskola, Kunskapskällan, erbjuds ett stort utbud av program varav Ekonomiprogrammet ingår i utbudet. I nedanstående tabell redovisas program, inriktningar, profiler och antal platser inför läsåret 2018/2019. Herrljunga kommun har för avsikt att erbjuda följande program och inriktningar även läsåret 2019/2020.

Program	Inriktning	Profil	Antal platser
Ekonomiprogrammet	Ekonomi/Ekonomi		24

För att Kunskapskällan och Herrljunga kommunen ska kunna bibehålla en god kvalitet i utbildningen görs bedömningen att elevantalet inte får minska från dagens nivåer. Tvärtom skulle en viss ökning behövas. Att ytterligare utöka antalet utbildningsplatser i enlighet med Academy of Music and Business Education Vara AB, i närområdet skulle därför kunna få negativa konsekvenser för Kunskapskällans verksamhet.

Herrljunga kommun har samverkansavtal gällande gymnasieutbildning med Sjuhärads kommunalförbund.

Till sitt yttrande önskar Skolinspektionen att kommunen bifogar en befolkningsprognos för den aktuella åldersgruppen. För Herrljungas del åskådliggörs denna information i tabellen nedan.

Befolkningsprognos för Herrljunga 2018-2023 (Källa SCB)

	16-åringar
2018	124
2019	103
2020	106
2021	105
2022	118
2023	129

Avslutningsvis önskar Skolinspektionen att kommunen gör en bedömning av vilket elevantal som behövs i den egna verksamheten för att säkerställa att en utbildning av god kvalitet ska kunna bedrivas.

Under hösten 2013 lät utbildningsnämnden genomföra en utredning kring den framtida gymnasieverksamheten i kommunen. Utredningen pekar entydigt på vikten av en ökad elevrekrytering för att kunna säkerställa såväl utbildningens kvalitet som att utbildningen kan bedrivas till en kostnad som är jämförbar med andra kommuner som har motsvarande utbildningar. Med hänsyn till dessa slutsatser så gör kommunen bedömningen att det senaste årets elevantal på de aktuella programmen ligger i den omfattningen som krävs för att säkerställa långsiktighet och kvalitet i kommunens verksamhet.

Bodil Jivegård

Bildningschef, Herrljunga kommun

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 7

Presidieskrivelse
2018-03-12
UN 271/2017 607

Sida 1 av 1

Samverkansavtal Naturbruksutbildning

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Samverkansavtal Naturbruksutbildning

Sammanfattning

På Västra Götalands Naturbruksskolor utbildas framtidens naturbrukare där verksamheten kännetecknas av framtidsinriktade och uppdaterade utbildningar där digital teknik, modern pedagogik och entreprenörskap ges stort utrymme.

Sedan 1999 har ett samverkansavtal avseende Naturbruksutbildningar funnits för samtliga 49 kommuner i Västra Götaland. Syftet med samverkansavtalet är att kunna erbjuda alla elever inom de avtalsslutande kommunerna en modern och attraktiv gymnasieutbildning inom de gröna näringarna.

Samverkansavtalet innebär att kommunen uppdrar till Västra Götalandsregionen att vara skolhuvudman i Skollagen (2010:800) mening med ansvar för naturbruksprogrammet inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunal vuxenutbildning. I avtalet regleras även finansieringen av naturbruksutbildningarna.

Bildningsförvaltningen har framfört synpunkter gällande elevförsäkring, som i avtalet är oreglerat samt att kostnadsansvaret för verksamhetsresor vid Arbetsplatsförlagt lärande (APL) ligger på kommunen. Förvaltningen vill påpeka att dessa synpunkter inte har omhändertagits i det nya samverkansavtalet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Samverkansavtal Naturbruksutbildning, daterad 2018-03-12.

Samverkansavtal Naturbruksutbildning.

Bilaga 1 med modell för samverkan kring styrning och ledning.

Bilaga 2 med modell för samverkan kring ekonomihantering.

Förslag till beslut

Bildningsnämnden säger upp nu gällande samverkansavtal så att det upphör att gälla fr o m 2018-12-31

Bildningsnämnden beslutar om att teckna nytt samverkansavtal för perioden 2019-01-01 t o m 2022-12-31

Bodil Jivegård
Bildningschef

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

Bilaga 1 till samverkansavtal naturbruk.

Styrning och ledning

Parterna är överens om att dessa former för samarbete behöver utvecklas under arbetets gång och förbinder sig att bidra till detta i en konstruktiv dialog.

Politiskt Samråd Naturbruk

Syftet med gruppen politiskt samråd naturbruk är att på övergripande och strategisk nivå samordna insatser för naturbruksutbildning och kompetensförsörjning för de gröna näringarna. Till detta kommer att övervaka, följa upp och vårda samverkansavtalet mellan Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna kring naturbruksutbildning samt kunna diskutera resurssättning av verksamheten.

Gruppen skall vara en arena för ett gemensamt ansvarstagande för naturbruks-utbildningarnas utveckling på strategisk nivå, utan att inkräkta på skollagens krav på huvudmannaskap som bärs av Västra Götalandsregionen.

Politiskt Samråd Naturbruk

Uppdrag: Politiskt samråd naturbruk skall

- Främja samverkan mellan Västra Götalandsregionen och länets kommuner inom området.
- Lämna rekommendationer till Regionutvecklingsnämnden och kommunerna kring strategisk inriktning för berörda verksamheter.
- Lämna rekommendationer till Regionutvecklingsnämnden kring den självkostnad som ligger till grund för budget och interkommunal ersättning. Samråd kring naturbruksprogrammets ekonomi ska alltså ske innan Regionutvecklingsnämnden fastställer budgetramarna till Naturbruksstyrelsen.
- Lämna rekommendationer till Regionutvecklingsnämnden rörande budget, resultat och andra ekonomiska förhållanden inför nämndens fastställande av uppdrag till Naturbruksstyrelsen.
- Ansvara för regelbunden uppföljning av samverkansavtalet.

Arbetsordning

- Gruppen består av 5 + 5 ledamöter från vardera Västra Götalandsregionen och kommunerna. Västra Götalandsregionen är ordförande och sammankallar till möten.
- Gruppen möts i regel två gånger per år i samband med budget och verksamhetsplanering samt årsredovisning och uppföljning.
- Västra Götalandsregionen bistår gruppen med administrativt stöd.

Ledningsrådet för naturbruk

Syftet med ledningsrådet är att bistå det politiska samrådet samt att utgöra ett forum för diskussioner kring länsgemensamma verksamhetsfrågor rörande naturbruksutbildning och kompetensförsörjning för de gröna näringarna.

Ledningsrådets uppdrag

- Ledningsrådet bereder frågor till politiskt samråd naturbruk.
- Ledningsrådet utgör ett forum för diskussioner om samverkan och verksamhetsutveckling till gagn för elever, naturbruksförvaltningen och kommunerna, till exempel marknadsföringsfrågor, digitalisering, antagning med mera.

Arbetsordning

- Ledningsrådet för naturbruk består av 5 + 5 ledamöter från vardera Västra Götalandsregionen och kommunerna. Västra Götalandsregionen är ordförande och sammankallar till möten.
- Gruppen möts i regel fyra gånger per år, en gång per kvartal.
- Västra Götalandsregionen bistår gruppen med administrativt stöd.
- Ledningsrådet kan vid behov skapa olika arbetsgrupper för att lösa uppgifter. Parterna förutsätts delta i dessa.

Noteringar

- *Det noteras att det kan finnas behov av samordning, t ex på delregional eller annan nivå, som inte hanteras i ovan beskrivna strukturer.*
- *Det noteras att båda parter representerar har ett ansvar för förankring och återkoppling i de egna organisationerna.*

Bilaga 2 till Samverkansavtal naturbruksutbildning rörande verksamhetens finansiering.

Denna bilaga gäller Naturbruksprogrammet på ungdomsgymnasiet samt programinriktat individuellt val (IMPRO), yrkesintroduktion (IMYRK) och lärlingsutbildning inom naturbruk.

Parterna är överens om att dessa former för samarbete behöver utvecklas under arbetets gång och förbinder sig att bidra till det i en konstruktiv dialog.

Beräkning av självkostnadspris

Naturbruksförvaltningen beräknar grundpriset för respektive inriktning enligt de regler gymnasieförordningen förskriver enligt 13 kap. 1 3 § gymnasieförordningen ingår följande kostnadsslag i grundbeloppet.

1. Undervisning: kostnader för skolans rektor och andra anställda med ledningsuppgifter, skolans undervisande personal, stödåtgärder till elever, arbetslivsorientering, kompetensutveckling av personalen och liknande kostnader.
2. Lärverktyg: kostnader för läroböcker, litteratur, datorer, maskiner som används i undervisningen, skolbibliotek, studiebesök och liknande kostnader.
3. Elevhälsa: kostnader för sådan elevhälsa som avser medicinska, psykologiska eller psykosociala insatser.
4. Måltider: kostnader för livsmedel, personal, transporter och därmed sammanhängande administration och liknande kostnader.
5. Administration: administrativa kostnader ska beräknas till självkostnad.
6. Lokalkostnader: kostnader för hyra, drift, inventarier som inte är lär verktyg och kapital i form av ränta på lån och liknande, dock inte kostnader för amortering.

Beräkningen genomförs årligen i samband med att budgeten är fastställd för kommande verksamhetsår.

- Naturbruksförvaltningen bedriver utöver gymnasium även vuxenutbildning och kompetenscentrum för de gröna näringarna. Det innebär att de olika verksamheterna delar på gemensamma kostnader. Kostnaderna fördelas med hjälp av bland annat respektive verksamhets elevveckor och faktisk förbrukning.
- Kostnader för internat ingår inte i beräkningen av självkostnadspris. Utan faktureras separat.

Ekonomisk uppföljning

Naturbruksförvaltningen lämnar ekonomiska rapporter för uppföljning samt för att ge en rättvisande bild hur verksamheten utvecklas. Förutom rapportering till Regionutvecklingsnämnden följs dessa upp enligt nedanstående tabell.

Aktivitet	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Årsrapport/bokslut föregående år			X									
Delårsrapport och budgetindikator									X			
Naturbruksstyrelsen sammanträden		X				X			X	X	X	
Politisk samrådsgrupp			X							X		
Ledningsråd		X				X			X			X

Hantering av gymnasieverksamhetens över- och underskott

Naturbruksförvaltningen lämnar en ekonomisk rapport senast den 1 mars för föregående år. Ledningsrådet (enligt bilaga 1) förbereder en rekommendation till Naturbruksstyrelsen hur ett överskott eller underskott ska hanteras baserat på de behov verksamheten ser framåt.

Gymnasieverksamhetens resultat balanseras över åren och särredovisas under Naturbruksförvaltningens egna kapital. Detta förutsätter ett beslut om undantag från VGR:s regelverk för hantering av eget kapital.

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGSS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 8

Presidieskrivelse

2018-03-12

UN 15/2018 606

Sida 1 av 1

Månadsrapport per 2018-02-28

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Månadsrapport per 2018-02-28

Sammanfattning

Tabellen nedan visar prognosen för bildningsförvaltningen per den 28/2. Prognosen är satt för närvarande till en budget i balans. Det som gör prognosen osäker i detta tidiga stadium är hur väl gymnasieskolan internt och externt ligger förhållande mot budget på helår. Ingen prognos är satt. Under rubriken bakgrund ges mer information till prognoserna.

Ansvar	År Budget	År Prognos	År Diff
300 Nämnd	450	450	0
Summa nämnd	450	450	0
310 Förvaltningsledning	8 229	8 029	200
311 Elevhälsa	6 163	6 163	0
312 Modersmål	590	590	0
Summa förvaltningsledning	14 982	14 782	200
320 Förskola gemensamt	-4 911	-4 911	0
321 Innerby Förskola	26 804	26 804	0
322 Ytterby Förskola	28 341	28 141	200
324 Kooperativ Förskola	6 641	6 641	0
326 Pedagogisk omsorg	1 854	1 854	0
Summa förskola inkl	58 729	58 529	200
330 Fritidshem gemensamt	-3 062	-3 062	0
332 Fritidshem Horsby F-3	7 895	7 895	0
333 Fritidshem Horsby 4-6	2 005	2 005	0
334 Fritidshem Mörlanda	4 541	4 541	0
335 Fritidshem 4skolan	6 510	6 510	0
Summa fritidshem	17 889	17 889	0
340 Grundskolan gemensamt	6 783	6 783	0
341 Grundskola Altorp	26 515	26 515	0
342 Grundskola Horsby F-3	12 974	12 974	0
343 Grundskola Horsby 4-6	11 839	11 839	0
344 Grundskola Molla/Mörlanda	13 835	13 835	0
345 Grundskola 4skolan	16 052	16 452	-400
Summa grundskola	87 998	88 398	-400
350 Grundsärskolan	4 115	4 115	0
Summa grundsär	4 115	4 115	0
360 Gymnasieskolan Kunskapskällan	25 874	25 874	0
361 Gymnasieskolan interkommunalt	9 744	9 744	0
Summa gymnasiet	35 618	35 618	0
370 Gymnasiesärskola	2 460	2 460	0
Summa gymnasiesär	2 460	2 460	0
380 Vuxenutbildning	5 399	5 399	0
Summa vuxenutbildning	5 399	5 399	0
390 Bibliotek	3 955	3 955	0
394 Musikskola	1 985	1 985	0
396 Fritidsgård	599	599	0
398 Allmän kulturverksamhet	260	260	0
Summa kultur och fritid	6 799	6 799	0
Total summa	234 438	234 438	0

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN
Jonathan Arnljung

Ärende 8

Tjänsteskrivelse
2018-03-10
DNR UN 15/2018 606
Sid 2 av 3

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse månadsrapport 2018 daterad 2018-03-10

Förslag till beslut
Bildningsnämnden godkänner månadsrapport 2018 daterad 2018-03-10.

Jonathan Arnljung
Controller

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

Bakgrund

Bildningskontoret har en positiv prognos om 200 tkr, den satta prognosen bygger på att barnomsorgsintäkten beräknas vara högre än vad man beräknat upp gentemot tidigare år. En positiv prognos om 200 tkr har inrättats.

Ytterby förskola har en positiv prognos om 200 tkr, detta beror på vakanta tjänster och där av lägre personalbemanning.

4 skolorna har en negativ prognos om -400 tkr. Det är skolorna Eggvena och Hudene som har högre personalkostnader större delar av året.

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 10

Presidieskrivelse

2018-03-12

UN 51/2018 611

Sida 1 av 1

Svar på medförslag- IT i skolan

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Svar på medborgarförslag om IT i skolan

Sammanfattning

Magnus Lennartsson inkom 2018-01-03 med ett medborgarförslag om att alla elever ska förses med skoldator från och med höstterminen 2018. Kommunfullmäktige beslutade 2018-02-13 om att överlämna medborgarförslaget till bildningsnämnden för beredning.

Bildningsnämnden antog 2018-01-29 Plan för införande av 1:1 digitala lärverktyg (UN /2017:222 600), en plan vars målsättning är att skapa en fullskalig datortäthet i Herrljunga kommun, utifrån regeringens digitaliseringsstrategi, från förskola till gymnasieskola. Planen sträcker sig fram till 2022 och underlaget behandlas inom ramen för kommunens ordinarie budgetarbete. Förvaltningen anser att den fortsatta utrollningen bör ske i enlighet med den beslutade planen utifrån att ett totalinförande inte är önskvärt utifrån tre faktorer; ekonomi, IT-infrastruktur och teknisk support.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse - Svar på medborgarförslag om IT i skolan, 2018-03-12
Protokollsutdrag, KF § 28, 2018-02-13

Förslag till beslut

Medborgarförslaget avslås

Erik Thaning

Utvecklingsledare

Expedieras till: Kommunstyrelsen, Herrljunga kommun
För kännedom Samverkansnämnden IT, Herrljunga kommun
till:

Bakgrund

Magnus Lennartsson inkom 2018-01-03 med ett medborgarförslag om att alla elever ska förses med skoldator från och med höstterminen 2018. Kommunfullmäktige beslutade 2018-02-13 om att överlämna medborgarförslaget till bildningsnämnden för beredning.

Bildningsnämnden antog 2018-01-29 Plan för införande av 1:1 digitala lärverktyg (UN /2017:222 600), en plan vars målsättning är att skapa en fullskalig datortäthet i Herrljunga kommun, utifrån regeringens digitaliseringsstrategi, från förskola till gymnasieskola. Planen sträcker sig fram till 2022 och underlaget behandlas inom ramen för kommunens ordinarie budgetarbete. Anledningen till det planlagda förfarande är att en ökad datortäthet är kostnadsdrivande och ett snabbare införande är förknippat med en tröskeleffekt, vilket utifrån medborgarförslaget skulle infalla under innevarande budget året.

I tabellen nedan redovisas den tilltänkta utrullningen i enlighet med Plan för införande av 1:1 digitala lärverktyg. I dagsläget har förvaltningen ett inköpstillsfälle för grundskolan, i årkurs 7. Förslaget innebär att det fram till 2022 görs inköpstillsfällen vid fler tillfällen för att uppnå en 1 till 1 miljö. När fullskalig täthet är uppnådd, enligt planen 2023, så kommer förvaltningen hantera två inköpstillsfällen under grundskolan, ett i den numera obligatoriska förskoleklassen och ett i årskurs 5.

Utrullningsplan för perioden 2018 - 2022						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
F-klass					800 tkr	800 tkr
1			800 tkr	800 tkr	800 tkr	
2						
3				800 tkr		
4			1000 tkr	1000 tkr		
5		1000 tkr	1000 tkr		1000 tkr	1000 tkr
6	1000 tkr*	1000 tkr				
7	900 tkr*					
8						
9						
Årlig totalkostnad	1900tkr	2000tkr	2800 tkr	2600tkr	2600 tkr	1800tkr
Kostnadsökning	1000 tkr	0 kr	800 tkr	-200tkr	0	-800 tkr

Grönt område är befintlig 1:1, gul färg markerar utrullningsfasen och blå färg den planerade slutprodukten. Siffrorna markerar de faktiska inköpstillsfällena.

Sammantaget beräknas utrullningen kosta 7000 tkr inklusive de medel som äskas för 2018. Det innebär en ramhöjning om 1400 tkr för perioden 2018-2022 enbart för datorinköpen.

Utöver det ser förvaltningen att licenskostnaderna för licenserna till IT-avdelningen kommer att stiga till omkring 2000 tkr för slutet av perioden. Förvaltningen bedömer även att ytterligare supportpersonal kommer att behövas för att hantera en fullt utbyggd en till en miljö, en kostnad som beräknas till 500 tkr per år.

Förvaltningens bedömning är att förvaltningen skulle klara av en något ökad takt på införande om erforderliga ekonomiska medel skulle skjutas till, men att ett totalinförande 2018 inte är önskvärt utifrån tre faktorer; ekonomi, IT-infrastruktur och teknisk support.

Ekonomi

Som ovan beskrivits så skulle en tröskeffekt om 7000 tkr bekosta inköpen för datorer under perioden. En kostnad som förvaltningen inte självt skulle kunna hantera utan som skulle belasta kommunens totala ekonomi. En kostnadsökning som förvaltningen inte ser som försvarbar under innevarande budgetår.

IT-infrastruktur

Kommunens IT-avdelning arbetar med att säkerställa den fysiska infrastrukturen för ett införande om en till en i förvaltningens verksamheter. Ett arbete som planeras att vara klart våren 2019. Fram till dess så skulle införande av en till en vid somliga skolenheter få problem utifrån en bristande internetuppkoppling.

Teknisk support

För att skapa en bra arbetsmiljö för elever och personal, så är även bedömningen att ytterligare teknisk support måste införskaffas för att hantera det ökade ärendetrycket.

Samlad bedömning

Förvaltningens samlade bedömning är att ett totalinförande under 2018 inte är att rekommendera utan förvaltningen anser att utrullningen bör ske i linje med den antagna planen, Plan för införande av 1:1 digitala lärverktyg.

Ekonomisk bedömning

Förvaltningen beräknar att ett införande om en till en skulle kosta 7000 tkr enbart för datorinköpen, en kostnad som förvaltningen inte självt skulle kunna hantera utan som skulle belasta kommunens totala ekonomi. Förvaltningens bedömning är att en sådan tröskeffekt inte är önskvärd utifrån god ekonomisk hushållning. Utöver det tillkommer kostnader för teknisk support och licensavgifter.

Förslag till beslut

Medborgarförslaget avslås

Erik Thaning
Utvecklingsledare

KF § 28

DNR KS 6/2018 610

Medborgarförslag – IT i skolan

Sammanfattning

Följande medborgarförslag inkom 2018-01-03 från Magnus Lennartsson, Herrljunga;

“I Herrljunga kommun har vi valt att förse de äldre eleverna först med datorer och nu verkar det som att årkurs 6 är på gång, detta system gör att många av våra yngre elever halkar efter inför framtidens krav på kompetenser och färdigheter.

Herrljunga kommun borde arbeta aktivt för att säkerställa sina elevers digitala kompetens, dels för att läroplan och kursplaner ställer krav på digitalisering, dels för den oändliga potential de digitala verktygen erbjuder i form av inspirerande och motivationshöjande arbetssätt.

Även ur tillgänglighets- och likvärdighets perspektiv är datorn oslagbar. Allt material blir tillgängligt för alla genom uppläsning, översättning och språkhjälp.

Skolorna bör ha tillgång till verktyg som är enkla och som inte stjäl vare sig värdefull pedagogtid för tekniskt underhåll, eller alltför stora ekonomiska resurser. Tex Google Suite for Education erbjuder kostnadsfritt skolor och universitet ett antal molnbaserade verktyg som på olika sätt förenklar och förbättrar skolarbetet. Det är redskap för bland annat skapande av såväl texter som presentationer, hemsidor, mejl, kalender, blogg och egna hemsidor.

I dagens samhälle är det viktigt att våra elever får tillgång till digitala verktyg tidigt. Alla elever i grundskolan skall ha en egen dator, förskolorna bör minst ha en på tre

Mitt förslag är att samtliga elever i grundskolan senast höstterminen 2018 skall förse med en skoldator”

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om medborgarförslaget överlämnas till bildningsnämnden för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Medborgarförslaget överlämnas till bildningsnämnden för beredning

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 11

Presidieskrivelse
2018-03-12
UN 48/2018 600

Sida 1 av 1

Uppföljning av övergripande likabehandlingsplan, samt kränkande behandling

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Uppföljning av övergripande likabehandlingsplan, samt kränkande behandling

Sammanfattning

Bildningsnämnden följer årligen upp den övergripande likabehandlingsplanen och alla till huvudmannen inkomna anmälningar om kränkande behandling.

Under 2017 upprättade 98 anmälningar av kränkande behandling. Av dessa gick det att konstatera att 33 av dessa var kränkningar. Antalet inrapporterade kränkningsanmälningar har ökat under 2017. Ökningen bör i likhet med 2016 framförallt förklaras med en ökad rutinföljsamhet, samt en ökad anmälningensbenägenhet generellt i samhället. Ökningen föranleder inte några förändringar i den övergripande planen utan enheterna har ett adekvat arbete för att motverka kränkningar och en bra struktur för uppföljning och upprättande för enheternas planer. Att antalet konstaterade kränkningar inte ökat kan ses som att likabehandlingsarbetet haft effekt, men här bör vi vara lite försiktiga i att dra några större slutsatser utan att i stället se hur utvecklingen ser ut över de kommande åren. Ökningar av IT-relaterade kränkningar är redan omhändertagna i en planerad kompetensutvecklingsinsats.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Uppföljning av övergripande likabehandlingsplan, samt kränkande behandling, 2018-03-08

Rapport - Uppföljning av övergripande likabehandlingsplan, samt kränkande behandling, 2018-03-08

Förslag till beslut

Rapport - Uppföljning av övergripande likabehandlingsplan, samt kränkande behandling godkänns.

Erik Thaning
Utvecklingsledare

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet

DIARIENUMMER: UN /2018:48
FASTSTÄLLD: 2018-03-26
DOKUMENTANSVAR: Utvecklingsledare

Rapport Likabehandling 2018

Rapport – Uppföljning av plan för likabehandling och arbetet med att förebygga och förhindra kränkningar, trakasserier och diskriminering 2017.

Bildningsnämndens rapport gällande uppföljning av plan för likabehandling och arbetet med att förebygga och förhindra kränkningar, trakasserier och diskriminering 2017

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Inledning.....	2
Syfte.....	2
Huvudmannens skyldigheter	3
Uppföljning av anmälningar.....	3
Slutord	6

Inledning

Den övergripande planen för likabehandling tydliggör hur ett systematiskt arbete för att förebygga och förhindra kränkningar, trakasserier och diskriminering ser ut inom bildningsnämndens verksamheter. Planen tydliggör huvudmannens ansvar samt ansvaret för verksamheterna i varje förskola och skola.

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling regleras både i diskrimineringslagen och i skollagen. Varje verksamhet ska årligen upprätta en likabehandlingsplan enligt Diskrimineringslagen 3 kap 16 § och en årlig plan mot kränkande behandling enligt Skollagen 6 kap 8 §. I Herrljunga kommuns verksamheter integreras båda dessa planer i en årlig likabehandlingsplan som upprättas vid varje förskole- och skolenhet och anmäls till bildningsnämnden vid oktobersammanträdet.

Av Skollagen (2010: 800) framgår bland annat att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Åtgärder ska genomföras för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Under hösten 2017 uppmärksammades nationellt Metoo-rörelsen, en rörelse vars syfte är att stärka arbetet mot trakasserier baserat på kön.

Syfte

Denna rapport är en uppföljning av hur likabehandlingsarbetet genomförts under 2017 inom förskolor, fritidshem och skolor i Herrljunga kommun.

Rapporten innehåller:

- Vilka är de vanligaste kränkningarna/trakasserierna?
- Har diskriminering förekommit och i så fall i vilken form?
- I vilka sammanhang förekommer kränkningar, trakasserier och diskriminering?
- Fördelning på förskolor/skolor?
- Vidtagna åtgärder?

Huvudmannens skyldigheter

Det råder absolut nolltolerans mot kränkningar i samtliga verksamheter. Huvudmannen har ansvar för att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter för alla barn och elever som deltar i eller söker till verksamheten. Varje verksamhet ska aktivt förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Om ett barn eller en elev uppger sig vara utsatt för kränkningar eller trakasserier ska förskolechef/rektor skyndsamt utreda saken och om kränkningar eller trakasserier har förekommit ska åtgärder vidtas så att kränkningarna upphör och inte upprepas. Om ett barn eller en elev uppger sig vara utsatt för kränkningar, trakasserier eller diskriminering av någon vuxen är det förskolechef alternativt rektor som ansvarar för utredningen.

Under året har de händelser följts upp där barn, elever, vårdnadshavare eller andra uppgett att kränkningar, trakasserier eller diskriminering förekommit. Vid varje sammanträde i bildningsnämnden har en aktuell redovisning av anmälningar om kränkningar presenterats. Om allvarigare händelser inträffat, kontaktas nämndens presidium omedelbart för att möjliggöra än mer skyndsamma åtgärder.

Förskolornas, fritidshemmens och skolornas likabehandlingsarbete och rutiner

Samtliga verksamheter upprättar likabehandlingsplaner årligen för att säkerställa att lagkraven följs. Likabehandlingsplanerna tas upp i bildningsnämnden i oktober varje år. Om kränkningar har inträffat i verksamheterna vidtas aktiva åtgärder och utredningar startas omedelbart för att se till att de upphör och inte upprepas.

För detta arbete finns rutiner utformade i den övergripande planen för likabehandling. Av den framgår att förskolechef och rektor ansvarar för att utredningen dokumenterar händelsen och de åtgärder som vidtas. En kopia på kränkningens anmälan skickas till förvaltningen som anmäler samtliga ärenden till bildningsnämnden. Anmälan till nämnden sker både när utredningen startar och när den avslutas för att ge huvudmannen möjlighet att uppfylla sitt ansvar för likabehandlingsarbetet.

Uppföljning av anmälningar

Under 2017 har 98 utredningar av kränkande behandling/trakasserier/diskriminering genomförts. När utredningarna startar anmäls dessa till Bildningsnämnden. Av dessa så har 33 stycken konstaterats vara kränkningar. Vidare så ser vi även att av dessa 98, så har 8 gällt trakasserier och 10 stycken har gällt trakasserier baserat på kön. Antalet anmälningar har stadigt ökat över tid och 98 stycken är betydligt fler än de 77 som upprättades under 2016 eller de 59 som upprättades 2015. Ökningen är på 27 % jämfört med 2016 och en ökning med 66 % sedan 2015. Däremot så har antalet konstaterade kränkningar gått ned från 51 till 33.

Enhet	Antal 2016	Antal 2017
Altorp	4	15
Eggvena	(18/4)*	5
Eriksberg	(18/4)*	4
Horsby 4-6	31	22
Horsby f-3	14	21
Hudene	(18/4)*	11
Innerby	1	2
Kunskapskällan	1	2
Molla	(7/2)*	8
Mörlanda	(7/2)*	6
Od	(18/4)*	2
Totalt	77	98

I tabellen ovan så kan vi se fördelningen av de upprättade anmälningarna. Vid uppföljningen av föregående år så redovisades inrapporteringen per rektorsområde* och inte per skolenhet. Eftersom likabehandlingsplanen ska upprättas per skolenhet, så har även formen för redovisningen ändra för att överensstämja med detta. Därigenom redovisas alla upprättade utredningar per skolenhet från och med 2017. Antalet anmälningar har ökat vid samtliga enheter utom Horsby f-3, där det skett en nedgång.

Fördelning under året	Förskola	Grundskola	Gymnasieskola
Januari		7	
Februari		7	
Mars	1	9	2
April	1	6	
Maj		7	
Juni		3	
Juli		0	
Augusti		23	
September		10	
Oktober		7	
November		12	
December		3	
Totalt	2	94	2

För grundskolan kommer de flesta anmälningarna vid uppstarten av det nya läsåret i augusti och september.

De vanligaste kränkningarna och trakasserierna

Typ av kränkning	Antal
Verbal kränkning elev – elev	43
Verbal kränkning personal – elev	3
Fysisk kränkning elev – elev	28
IT-relaterad kränkning	6
Övrig kränkning	9
Verbalt trakasseri	8
Totalt	93
Av dessa trakasserier baserat på kön	10

Jämfört med föregående år så har antalet kategorier minskats. Den verbala kränkningen mellan elever är den absolut vanligaste följt av den fysiska kränkningen. Med fysisk kränkning menas i detta fall allt från puttar, till slagsmål och våld. Slagsmål är betydligt vanligare i de yngre åldrarna även om det vid enstaka tillfällen även förekommit vid Altorp och Kunskapskällan. Jämfört med 2016 så har vi sett en ökning av de IT-relaterade kränkningarna, där sociala medier och sms räknas in. Föregående års rapport förespårde en ökning av den typen av kränkningar, samt att det fanns ett mörkertal. Förvaltningen håller fast vid denna bedömning om att kränkningar inom sociala medier och övrigt IT-relaterade kommer öka de kommande åren till följd av yngre användning av produkterna, samt att det blir en större gråzon mellan skola och fritid över var kränkningar hör hemma. Förvaltningen har planlagt kompetensutvecklande åtgärder för personalen gällande nätetik för att stärka deras förmåga att undervisa eleverna inom området.

Jämfört med 2016 har också antalet Trakasserier baserat på kön ökat. Bedömning av vad som ska klassas som sexuell trakasseri vid genomgång av anmälningarna har gjorts utifrån om kränkningen utövats på grund av den andres kön. Exempelvis att en tjej har blivit kränkt just för att hon är flicka så klassas detta som trakasseri. Däremot så har inte situationer där pojkar kränkt flickor eller tvärt om per automatik klassats som sexuell trakasseri.

De övriga trakasserierna har framförallt gällt elevers funktionshinder, hudfärg eller etniska ursprung.

Har diskriminering förekommit och i så fall i vilken form?

Utifrån den kartläggning som är gjord kan några diskrimineringar inte konstateras. I de fall som det rör personal – elev ärenden så har det inte funnits några kränkningar som relaterats till någon av de lagstadgade diskrimineringsgrunderna.

I vilka sammanhang förekommer kränkningar, trakasserier och diskriminering?

De inkomna anmälningarna rör hela skoldagen, fritidshemmet och på väg till och från skolan. Det rör framförallt raster, ombyte inför och efter idrott samt i anslutning till skoldagens början och slut.

Vidtagna åtgärder?

Skolorna har aktivt arbetat med åtgärder vid de olika inrapporterade händelserna.

Förekommande åtgärder är:

- Samtal med vårdnadshavare
- Samtal med elever
- Varningar (äldre elever)
- Personalen ökar närvaro/ökar tillsyn
- Uppföljningssamtal
- Inkoppling av elevhälsan kurator/skolsköterska
- Värdegrundsarbete enskilt eller i grupp
- Organiserade rastaktiviteter
- Inrättande av handlingsplan
- Polisanmälan

Från huvudmannens sida går det att konstatera att enheterna agerar snabbt och har en tydlig tanke med vilka åtgärder som kan kopplas på för att hantera och motverka kränkningarna. Huvudmannen har en nolltolerans gällande förekomsten av kränkningar och skall så ha. Däremot så måste huvudmannen och enheterna vara ödmjuka inför uppgiften. Skolan är en arena där många elever samlas. Det är en orimlig uppgift för varje enhet att helt kunna förebygga bort varje enskild händelse, däremot måste skolan vara oerhört vaksam och aktiv när det gäller att stoppa och alla former av kränkningar och trakasserier samt fokusera på att helt förebygga alla former av strukturellt förekomna kränkningar.

Slutord

Antalet inrapporterade kränkingsanmälningar har ökat under 2017. Ökningen bör i likhet med 2016 framförallt förklaras med en ökad rutinföljsamhet, samt en ökad anmälningsbenägenhet generellt i

samhället. Ökningen föranleder inte några förändringar i den övergripande planen utan enheterna tillämpar ett adekvat arbete för att motverka kränkningar. Vidare kan konstateras att det finns en bra struktur för uppföljning och upprättande för enheternas planer.

Att antalet konstaterade kränkningar inte ökat kan ses som att likabehandlingsarbetet haft effekt, men här bör vi vara lite försiktiga med att dra några större slutsatser. Vi bör istället försätta med kontinuerlig uppföljning de kommande åren.

Ökningar av IT-relaterade kränkningar är redan omhändertagna i en planerad kompetensutvecklingsinsats.

Erik Thaning
Utvecklingsledare

Bilaga, förklaring av begrepp

Diskriminering

Diskriminering innebär att någon missgynnas på grundval av någon av de sju lagstadgade diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Diskriminering förutsätter ett maktunderläge hos den som utsätts för det. Det innebär att lärare eller annan personal i skolan eller förskolan kan diskriminera eleven eller barnet. Elever i skola och i fritidshem och barn i förskolan kan däremot inte diskriminera varandra (för då är begreppet trakasserier).

Direkt diskriminering

Kan till exempel vara om en elev inte kan följa med klassen på en aktivitet på grund av att hon/han sitter i rullstol (funktionshinder).

Indirekt diskriminering

Innebär att ett barn eller en elev missgynnas på grund av en regel som först verkar neutral. Ett exempel kan vara att två pojkar inte kan anmäla sig som ett par till skolbalen därför att reglerna säger att det bara är tillåtet att anmäla sig som pojke och flicka (kön).

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som inte har samband med någon diskrimineringsgrund är en kränkning.

Svar på förslag om införande av minikroppsaktivitet

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut

1. Förslaget avslås.
2. Bildningsnämnden ställer sig positiv till förslaget och dess intentioner samt uppmuntrar till enskilda initiativ men något förvaltningsövergripande beslut bedöms ej nödvändigt.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Svar på förslag om införande av mini kroppsaktivitet

Sammanfattning

Vid bildningsnämndens sammanträde 2018-02-26 inkom ett initiativärende om mini kroppsaktivitet. Förslaget innebär att mini kroppsaktivitet införs på prov i lämplig klass och skola för utvärdering. Mini kroppsaktivitet innebär att eleverna med ledning av lärare genomför ett kortare pass övningar i klassrummet med syfte att stärka elevernas prestationsförmåga och känsla av ork.

Förvaltningen anser att fysisk aktivitet för att stimulera barn att öka sin prestationsförmåga i grund och botten är bra. Förvaltningen anser dock att det enskilda förslaget inte bör införas, framförallt utifrån schemateoretiska orsaker och att inte inskränka på lärarens autonoma pedagogiska bedömning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse svar på förslag om införande av mini kroppsaktivitet, 2018-03-08
Förslag om införande av mini kroppsaktivitet, 2018-02-26

Förslag till beslut

Bildningsnämnden avslår förslaget

Erik Thaning

Utvecklingsledare

Expedieras till:
För kännedom
till:

Bakgrund

Vid bildningsnämndens sammanträde 2018-02-26 inkom ett initiativärende om mini kroppsaktivitet. Förslaget innebär att mini kroppsaktivitet införs på prov i lämplig klass och skola för utvärdering. Mini kroppsaktivitet innebär att eleverna med ledning av lärare genomför ett kortare pass övningar i klassrummet med syfte att stärka elevernas prestationsförmåga och känsla av ork.

Förvaltningen anser att fysisk aktivitet för att stimulera barn att öka sin prestationsförmåga i grund och botten är bra. Förvaltningen anser dock att det enskilda förslaget inte bör införas, framförallt utifrån schemateoretiska orsaker och att inte inskränka på lärarens autonoma pedagogiska bedömning. Utifrån den läroplan som nämnden antagit och de organisatoriska förutsättningar som varje enskild skola har, så är schema utformat för att möjliggöra en god undervisningsmiljö, där eleverna får möjlighet till rast och rörelse för att "återhämta" sig inför kommande lektioner. När det gäller lärarens autonoma pedagogiska bedömning så anser förvaltningen att det redan idag ingår i lärarens uppdrag i hanteringen av de gruppdynamiska processer som finns inom ramen för en undervisningssituation att eventuellt göra avbrott i lektionen för att på ett eller annat sätt stimulera barnen att röra på sig för att öka förmåga att ta till sig undervisningen. Denna bedömning måste den enskilda läraren kunna göra och vikta mot den ställtid som uppkommer vid avbrott i lektion och risken för att enskilda individer tappar fokus under avbrottet.

I övrigt så har Bildningsnämnden har fått ett uppdrag av Kommunfullmäktige § 6 2018-02-13 om att införa pulshöjande aktiviteter på prov under läsåret 2018/2019 vid en av enheterna och presentera resultatet för nämnden vid läsårsslutet 2019 (DNR KS 40/2017 612). Det pågår även en utredning vid skolverket om utökning med 100 timmar idrottsundervisning för eleverna i grundskolan. Förvaltningen anser att dessa två parallella ambitioner gör det klokt att avvakta ytterligare initiativ. Det är också av vikt att betona att den enskilda läraren gör bedömningar löpande om vilka aktiviteter som bidrar till och främjar ökad inläring. Dagligen förekommer olika inslag av kroppsaktiviteter under skoldagen.

Erik Thaning
Utvecklingsledare

Extra ärende BN 29 Jan 2018

2018-02-26

Införande av "mini kroppsaktivitet" i klassrum.

Om man är lite hängig efter många timmar i skolan så kan man behöva syresätta hjärnan med lite små, men effektiva övningar vid lämplig lektionsstart under dagen. Tidpunkten på dagen kan naturligtvis variera liksom även övningarna.

Syftet är att ge eleverna en liten energikick så att de bättre orkar med hela skoldagen.

För detta behövs inga idrottshallar eller idrottslärare. Man behöver endast några minuter i tid. Man blir inte ens sveddig. Det krävs inte heller ekonomiskt tillskott. Det skulle även vara positivt för personalen att få lite rörelse på arbetshöl.

Därför föreslår vi att:

På prov införa "mini kroppsaktivitet" i klassrum i lämplig klass/skola

Christina Glad

Kommunes Vål

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 13

Presidieskrivelse
2018-03-12
UN 30/2018 606

Sida 1 av 1

Sponsring av Frivolten cup 2018

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Sponsring av Frivolten cup 2018

Sammanfattning

Frivolten cup har varit en återkommande idrottsaktivitet i Herrljunga kommun sedan den infördes 1982 och är GK Frivolten ekonomiska stöttepelare. I och med att kommunen 2017-10-23 beslutade om att införa en riktlinje avseende sponsring för Herrljunga kommun (KS 173/2017), så har frågan både aktualiserats och formaliserats kring att teckna ett avtal med GK Frivolten i enlighet med riktlinjerna. Historiskt så har kostnaden för Frivolten cup belastat Altorpskolan, utifrån lokalhyra, ökat vaktmästeri, städ, beställning av låsningsbrickor och åtgång på förbrukningsmaterial. För 2017 uppgick den kostanden till 11 300 kr. Förvaltningen förespråkar en linje där sponsringen består av efterskänkning av lokalhyran, medan kostnadsökningen, för städ, förbrukningsmaterial, vaktmästeri, taggar och övrigt slitage, så som skadegörelse faktureras föreningen. Förvaltningens avvägning baseras på symboliken i att elevpengen inte ska bekosta kommersiellt drivna idrottsevenemang, utan att gå till undervisning.

Avtalet om sponsring förutsätter att Herrljunga kommuns skolor även fortsättningsvis kan få nytta frivolten anläggning gratis för undervisning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Sponsring av frivolten cup, 2018-03-07

Riktlinjer avseende Sponsring för Herrljunga kommun, 2017-10-23

Förslag till beslut

1. Bildningsnämnden sponsrar GK Frivolten med 44 tkr genom avräkningar av hyresavgift för Frivolten Cup,
2. Kostnader för städ, förbrukningsmaterial, vaktmästeri, taggar, övrigt slitage och skadegörelse debiteras GK Frivolten i efterhand.

Erik Thaning

Utvecklingsledare

Expedieras till: GK Frivolten, Storgatan 13 524 30 Herrljunga
För kännedom Tekniska förvaltningen, Herrljunga kommun
till:

Bakgrund

Frivolten cup har varit en återkommande idrottsaktivitet i Herrljunga kommun sedan den infördes 1982 och är GK Frivolten ekonomiska stötesten. I och med att kommunen 2017-10-23 beslutade om att införa en riktlinje avseende sponsring för Herrljunga kommun (KS 173/2017), så har frågan både aktualiserats och formaliserats kring att teckna ett avtal med GK Frivolten i enlighet med riktlinjerna. Vidare framgår det i riktlinjerna att det är nämnden som ska fatta ett beslut om sponsring om de inte delegerats vidare.

GK Frivolten har ett långt samarbete med kommunen och det är en av kommunens större idrottsevenemang. Bildningsförvaltningens bedömning är att ingå ett sponsringsavtal med GK Frivolten inte kolliderar med andra kommunala styrdokument.

Historiskt så har kostnaden för Frivolten cup belastat Altorpskolan, utifrån lokalhyra, ökat vaktmästeri, städ, beställning av låsningsbrickor och åtgång på förbrukningsmaterial. Förvaltningen förespråkar en linje där sponsringen består av efterskänkning av lokalhyran, medan kostnadsökningen, för städ, förbrukningsmaterial, vaktmästeri, taggar och övrigt slitage, så som skadegörelse faktureras föreningen. Förvaltningens avvägning baseras på symboliken i att elevpengen inte ska bekosta kommersiellt drivna idrottsevenemang, utan att gå till undervisning. Avtalet om sponsring förutsätter att Herrljunga kommuns skolor även fortsättningsvis kan få nytta frivolten anläggning gratis för undervisning.

Ekonomisk bedömning

Förvaltningen har inhämtat underlag från tekniska förvaltningen och använt sig av samma kostnadsberäkning.

De kostnadsdrivande aktiviteterna som kan härledas till cupen beräknas till 11300 kr, 2500 för utökning av städtjänster och förbrukningsmaterial och 8800 kr för extra vaktmästeritjänster, baserat på 2017 års kostnader med standard uppräknings.

Hyran beräknas till 44 tkr baserat på antal deltagarna 2017, samt att 50 % av deltagarna hade med sig tränare eller andra övernattande. Kostanden per övernattande är 50 kronor natten och beräkning är baserad på 3,5 nätter. GK Frivolten tar 70 kronor per natt i sin tur, till deltagarna för att kunna nyttja våra lokaler.

Juridisk bedömning

Sponsringsavtal med GK Frivolten tecknas i enlighet med kommunens riktlinjer avseende sponsring i Herrljunga kommun.

Erik Thaning
Utvecklingsledare

Ärende 13

DIARIENUMMER: KS 173/2017
FASTSTÄLLD: 2017-10-23
VERSION: 1
SENAS T REVIDERAD: --
GILTIG TILL: Tills vidare
DOKUMENTANSVAR: Kommunstyrelsen

Riktlinje

Avseende sponsring för Herrljunga kommun

Innehåll

Innehåll	1
Inledning	2
Vad är sponsring?	2
Samverkan eller sponsring?.....	3
Allmänt om kommunens sponsring.....	3
Sponsringsavtal.....	4
Beslut om sponsring	5
Bedömning av sponsorer och sponsormottagare	6
Kommunen som mottagare av sponsorstöd	6
Kommunen som sponsor.....	7
Uppföljning och utvärdering.....	8
Bilaga 1 - Regelverk	9
Bilaga 2 - Avtal om sponsring	12

Inledning

Syftet med dessa riktlinjer är att klargöra vad sponsring är samt hur och när Herrljunga kommun arbetar med sponsring.

Riktlinjerna är övergripande och gäller kommunens sponsringsarbete med externa aktörer.

Kommunens styrelser och nämnder kan anta egna styrande dokument för särskilda verksamheter som kompletterar dessa riktlinjer.

De bolag där Herrljunga kommun utser majoriteten av styrelsen ska tillämpa dessa riktlinjer i tillämpliga delar.

Vad är sponsring?

Med sponsring avses ett avtal till ömsesidig nytta mellan två eller flera parter, där den ena parten (sponsorn) förbinder sig att lämna ersättning i form av kontanta medel, varor och/eller tjänster och den andra parten (sponsormottagaren) som motprestation tillhandahåller till exempel exponering av företagsnamn, varumärke eller varor och tjänster till nytta för sponsorn i dennas verksamhet. Genom att sponsra försöker sponsorn stärka sin image och trovärdighet.

Sponsring är således ett samarbete på affärsmässiga grunder till ömsesidig nytta för parterna. Sponsorn ger kontanta medel, varor eller tjänster mot att den sponsrade tillhandahåller någon form av motprestation. Har inga krav på motprestation avtalats är det inte fråga om sponsring utan om en ensidig rättshandling (bidrag, gåva eller donation).

Det finns en viktig skillnad mellan *sponsring* och *kommersiell marknadsföring, dvs reklam*. För att anses som sponsring får meddelandet endast innehålla uppgift om vem som står bakom sponsringen, t ex företagets namn.

Sponsring kan innebära köp av varor eller tjänster. Hänsyn måste då tas till reglerna för offentlig upphandling, LOU.

Vid osäkerhet eller frågor kring detta, ta kontakt med kommunens upphandlingsansvariga.

För information om vilka lagar och förordningar som påverkar kommunens sponsring se, bilaga 1.

Samverkan eller sponsring?

Det förekommer att kommunen deltar i olika former av samverkansprojekt tillsammans med organisationer, företag eller andra externa aktörer. Det handlar då om att flera parter som har ett gemensamt intresse av en fråga tillsammans genomför ett visst projekt, till exempel en konferens, ett seminarium, eller liknande.

Under förutsättning att alla parter bidrar till projektet och att det inte är fråga om att någon part får en motprestation i form av pengar, varor eller tjänster ifrån någon av de andra parterna, rör det sig inte om sponsring.

I vissa situationer kan det vara svårt att avgöra om det finns inslag av sponsring. Det avgörande för bedömningen bör vara om någon av de parter som bidrar till projektet kan sägas få en motprestation av någon av de övriga parterna.

I en situation där myndigheten utåt står som huvudansvarig för projektet och de övriga parterna bidrar genom att delvis finansiera projektet, kan det i vissa situationer vara att bedöma som att övriga parter får en motprestation i form av reklam. Då föreligger en sponsringssituation.

Bedömningen av om en motprestation lämnas är till stor del beroende av hur projektet marknadsförs utåt. Om parterna gör tydligt att evenemanget är ett samverkansprojekt mellan flera parter och dessa gemensamt står för administration och finansiering är det normalt sett inte fråga om sponsring.

Allmänt om kommunens sponsring

Herrljunga kommun strävar efter att genom samspel mellan enskilda invånare, politiker, kommunanställda, näringsliv, ideella verksamheter och föreningsliv möjliggöra en positiv utveckling i Herrljunga kommun. Herrljunga ska vara en bra plats att bo och leva i och tillsammans utvecklar vi en kommun full av utvecklingsengagemang och stolthet över kommunen.

För att ett nationellt såväl som regionalt intresse för Herrljunga ska kunna bibehållas måste kommunen kontinuerligt utvecklas och marknadsföras. Genom

sponsring vill Herrljunga kommun synas i positiva sammanhang av olika slag för att kunna förmedla den politiska visionen ”Våga-vilja-Växa”

Sponsringens syfte är också att utifrån den sponsrades perspektiv ge möjlighet att utveckla och förbättra den verksamhet som denne bedriver. För kommunens profilering ska det vara positivt för kommunen att kopplas samman med den sponsrade och den verksamhet, aktivitet eller evenemang som sponsringen avser. På så sätt ska kommunen exponeras och bli marknadsförd på ett positivt sätt och därigenom stärks kommunens varumärke.

Sponsringssamarbeten får inte stå i konflikt med kommunens styrande dokument och får inte heller förekomma i samband med myndighetsutövning.

All sponsorverksamhet ska präglas av öppenhet och offentligt kunna granskas.

Alla ska kunna känna förtroende för att kommunens verksamhet bedrivs sakligt och opartiskt. Därför ska noggranna överväganden alltid göras i samtliga fall som rör sponsring. Ett sponsorsamarbete får inte ge den externa aktören inflytande över kommunala beslut. För säkerställa att kommunens saklighet och opartiskhet inte kan ifrågasättas är det viktigt att styrdokumentet ” Riktlinjer avseende muta och/eller gåva för anställda och förtroendevalda i Herrljunga kommun” följs.

Sponsringsavtal

När Herrljunga kommun ska sponsra eller bli sponsrad så ska ett skriftligt sponsringsavtal upprättas. Ett avtal får inte tecknas som innebär att en extern aktör får exklusiv rätt att leverera varor eller tjänster till kommunen i andra sammanhang än inom ramen för det aktuella avtalet.

Avtalet upprättas mellan parterna för att fastställa syfte, omfattning och parternas åtagande gentemot varandra. Avtalet undertecknas av beslutande nämnds firmatecknare. Vem eller vilka som är firmatecknare framgår antingen av nämndens beslut om firmatecknare eller, om sådant beslut inte finns, av nämndens reglemente.

Avtalet bör innehålla följande:

- namn, adress och organisationsnummer
- kontaktpersoner
- syftet med sponsringen
- aktiviteten
- sponsorns åtagande
- sponsormottagarens åtagande
- avtalstid
- ansvar vid inställda evenemang
- formen för uppsägning av avtalet
- formen för lösning av eventuell tvist om avtalets tillämpning

För mer information om avtalets utformning se bilaga 2. Mall för sponsringsavtal finns i det kommungemensamma dokument- och ärendehanteringssystemet.

Om en sponsrad aktivitet ställs in ska eventuellt sponsring återbetalas. Det samma gäller för externa aktörer som upphör med verksamhet under tiden för gällande sponsringsavtal eller bryter mot grundförutsättningarna som finns beskrivna i dessa riktlinjer.

Beslut om sponsring

Innan ett sponsringsavtal tecknas mellan kommunen och den externa aktören ska nämnden fatta ett beslut om att sponsringssamarbetet ska ingås.

Respektive nämnd har möjlighet att delegera beslutanderätten till ett utskott, en förtroendevald eller till en tjänsteman. Har delegation skett framgår detta av nämndens delegationsordning.

Bedömning av sponsorer och sponsormottagare

Alla Herrljunga kommuns sponsringssamarbeten ska präglas av öppenhet. Samarbetena ska kunna granskas av utomstående utan att det minskar tilliten och förtroendet för Herrljunga kommun.

Vid bedömning av sponsorer och sponsormottagare ska följande särskilt beaktas:

- Den externa aktörens verksamhet bedrivs seriöst och denne har inga skatteskulder.
- Den externa aktörens verksamhet är förenlig med kommunens värdegrund.
- Om och i så fall vilka som den externa aktören får sponsring av eller ger sponsring till.
- Den externa aktörens verksamhet kan accepteras av kommunen ur miljömässigt, etisk och arbetsrättslig synpunkt.
-

Herrljunga kommun ingår inte sponsorsamarbete med politiska eller religiösa organisationer.

Herrljunga kommun ingår heller inte sponsorsamarbete med aktörer som bedriver verksamhet som uppenbart skadar människor eller miljö. Herrljunga kommun samarbetar inte heller med externa parter vars verksamhet kränker personer i strid mot diskrimineringslagen (2008:567).

Kommunen som mottagare av sponsorstöd

När Herrljunga kommun går in i avtal som mottagare av sponsorstöd ska insatsen stödja en planerad inriktning och bidra till att stärka bilden av kommunen. Sponsringen ska företrädesvis ske i form av varor och tjänster. Exempel på sponsring kan vara bidrag till ett särskilt projekt, till ett evenemang, till ett seminarium, till skyltar, till iordningsställande av planteringar eller tillhandahållande av kompetens för specifikt uppdrag. Värdet av det som sponsorn tillhandahåller ska överstiga kommunens kostnader för sponsringssamarbetet.

I de fall exponering av företags- eller organisationslogo sker i material som har kommunens som avsändare ska tydligt anges att detta avser sponsorinsats. Vid exponering av företagsnamn bakom sponsringen ska det inte finnas uppgifter om företagets produkter eller verksamhet.

Sponsringen får inte vara utformad så att den inkräktar på det politiska handlingsutrymmet eller påverkar verksamhetens mål negativt.

Krav på inflytande eller medbestämmande från externa aktörer över verksamhetens innehåll eller beslutsprocess får inte förekomma.

Herrljunga kommun tar inte emot sponsring vid myndighetsutövning.

Sponsringen får inte tillämpas så att verksamheten blir beroende av den.

Kommunen som sponsor

Sponsring ska vara ett led i att förverkliga kommunens målsättningar och bidra till att stärka kommunens varumärke. Det ska vara positivt för kommunen att kopplas samman med den sponsrade och den verksamheten, aktiviteten eller evenemang som sponsringen avser.

Sponsring kan ske i form av kontanta medel, tjänster (personella resurser, tillhandahållande av lokaler etc.) och produkter.

Motprestationen får inte bestå av något annat än det som bidrar till att stärka kommunens varumärke. Motprestationen kan bestå i exponering av kommunens logo i tryck eller digital medium eller andra logotyper som tagits fram inom kommunens verksamhet. Andra exempel på motprestation är att kommunen på något sätt (föredrag, evenemang, utställningar, seminarier m.m.) ges möjlighet att presentera kommunen eller kommunorganisationens verksamhet.

Sponsringen ska ge ett mervärde för Herrljunga kommun i form av ett stärkt varumärke som till exempel boendekommun eller arbetsgivare. Det är därför viktigt att kommunen inför ett beslut om eventuell sponsring värderar sponsringen.

Ett sätt att värdera är att mäta exponeringen i media. Det viktiga är att kommunens namn presenteras och synliggörs. Det är också önskvärt att det är ett kringreportage som ger en positiv bild av kommunen.

Det är kommunen som avgör värdet av sponsringen – nås rätt målgrupp i förhållande till syftet?

Sponsringssamarbetet får inte innebära att kommunen överskrider den kommunala kompetensen. För mer information om detta, se bilaga 1.

Uppföljning och utvärdering

Ett sponsoravtal är en allmän handling och ska registreras i det kommungemensamma dokument- och ärendehanteringssystemet.

Genom att diarieföra alla sponsringsavtal på ett enhetligt sätt så möjliggörs en god uppföljning och utvärdering. I diariets dokumentrubrik ska därför ordet sponsoravtal användas.

Vid avtalets slut eller inför en eventuell förlängning av avtalet ska kommunen följa upp och utvärdera nyttan och effekterna av sponsringen. Genomförde sponsormottagaren den avtalade motprestationen, och vilken effekt fick denna? Hur användes sponsormedlen och vilken nytta hade sponsringen? Utvärderingen ska ske i form av en tjänsteskrivelse som diarieförs tillsammans med avtalet.

Bilaga 1 - Regelverk

Lagar som berör sponsring

Det finns inte någon lag eller förordning som särskilt reglerar hur sponsring ska hanteras. Det finns inte heller någon lag eller förordning som uttryckligen förbjuder sponsring inom offentlig verksamhet.

Nedan redovisas lagstiftning som begränsar vad kommunen kan göra inom sponsringsområdet.

En allmän begränsning med sponsring är att sådan inte bör förekomma vid myndighetsutövning.

Regeringsformen

Kommunen är bunden av objektivitetsprincipen som är grundlagsfäst i regeringsformen. Kommunen ska behandla alla lika inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet i sin verksamhet. Av detta följer att kommunen inte genom sponsring får utsätta sig för sådan påverkan att objektiviteten kan ifrågasättas.

De villkor sponsringen är förknippad med får alltså inte innebära att kommunen kommer i konflikt med objektivitetsprincipen.

Kommunallagen

Av kommunallagen framgår att varje nämnd har ett ansvar för sitt verksamhetsområde.

Sponsringen får inte påverka eller inskränka det politiska handlingsutrymmet. Sponsringen får alltså inte förknippas med villkor som påverkar verksamhetens mål, inriktning, omfattning och kvalitet. Avgörande för om kommunen kan ta emot sponsring är vilka villkor som sponsringen är förknippad med. Villkoren får inte medföra ett beroendeförhållande till sponsorn. Villkoren får inte heller leda till inslag i verksamheten som inte är kompetensenliga.

Vidare bör det råda en rimlig proportion mellan det som kommunen får och den motprestation som kommunen erbjuder sponsorn. Samarbetet mellan kommunen och näringslivet får inte innebära ett otillåtet stöd till ett enskilt företag.

För att sponsringen ska vara kompetensenligt krävs att själva ändamålet med insatsen är kompetensenlig och att den är ägnad att nå sitt kompetensenliga mål.

Det ska också föreligga rimliga proportioner mellan kommunens ekonomiska upphandling och det förväntade resultatet, och fördelen som sponsormottagaren får måste väga lätt mot övriga motiv för sponsringen. Kompetensenliga ändamål med sponsring är till exempel att främja sysselsättning och turism.

Lagen om offentlig upphandling

Avtal om sponsring med varor eller tjänster ska i vissa fall upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Om den önskade motprestationen gäller inköp av bestämda varor eller tjänster till kommunen ska upphandling ske enligt LOU.

Upphandlingsskyldigheten inträder även då sponsorn bidrar med varor eller tjänster till en upphandlande enhet och i gengäld får varor eller tjänster, så kallade barteravtal, eller kontanta medel. Ett barteravtal sluts mellan två eller flera parter och är en form av omsättning som innebär att man byter varor eller tjänster med varandra.

Ett vanligt exempel är en tidning som erbjuder annonsplats gratis i utbyte mot reklamplats på till exempel en arena.

Är avtalet om leverans av varor eller tjänster utan förpliktelser för den upphandlande enheten, utgör varorna eller tjänsterna en gåva, vilket inte omfattas av reglerna i LOU. Att en upphandlande enhet endast åtar sig att upplysa om att en leverantör sponsrat den upphandlande enheten med varor eller tjänster innebär normalt inte att avtalet innehåller förpliktelser för enheten.

Sponsring med endast kontanta medel, där kommunen är mottagare, kan aldrig omfattas av reglerna i LOU. Är avtalet utan förpliktelser för den upphandlande enheten utgör de kontanta medlen en gåva. Med förpliktelser för den upphandlande enheten att tillhandahålla varor eller tjänster innebär avtalet i juridisk mening en försäljning från den upphandlande enheten, vilket inte omfattas av reglerna i LOU.

Marknadsföringslagen

Marknadsföringslagen gäller om ett sponsringsavtal leder till kommersiell reklam.

Enligt marknadsföringslagen ska all marknadsföring utformas enligt god marknadsföringssed.

En viktig grundregel är att reklam ska kunna identifieras som sådan.

Bilaga 2 - Avtal om sponsring

AVTAL OM SPONSRING - underlag

Under avsnitten i avtalet ges förslag på skrivningar.

Skrivningarna i avtalet måste dock givetvis anpassas till det enskilda fallet.

1 Avtalsparter

Beställare/Sponsor

Herrljunga kommun gn X-nämnd	Org.nr: 212000-1520
Box 201	Kontaktperson
524 23 Herrljunga	e-post:
0513-17000	

Sponsorn/Beställare

Y	Org.nr:
Adress	Postadress
Tel	Kontaktperson
Tel	e-post

2 Bakgrund/Aktiviteten

I detta avsnitt ska en beskrivning ges av det som sponsringsavtalet avser och vad det har för syfte, dvs aktiviteten.

3 Avtalsperiod

Avtalsperioden måste bestämmas utifrån behovet i varje enskilt fall. Avtalet bör gälla fram till dess att alla åtaganden som regleras i avtalet, utom vad gäller sekretess, är avslutade.

Detta avtal gäller från och med att det undertecknats av båda parter till och med (dag månad år) och upphör att gälla utan föregående uppsägning.

4 Sponsorns åtagande

Avsnittet ska innehålla en detaljerad beskrivning av vilken vara eller tjänst som sponsorn ska tillhandahålla kommunen. Beroende på vad avtalet avser bör följande punkter regleras.

- 1. Specifikation av varan eller tjänsten*
- 2. Mängd eller omfattning*
- 3. Leveranstid / utförandetidpunkt*
- 4. Leveranssätt / utförandesätt*

5. Övriga kostnader som sponsorn står för

6. Övriga villkor

Om sponsorns åtagande innefattar tjänster bör följande skrivning tas in i avtalet.

Sponsorn ska utföra de beskrivna tjänsterna med omsorg.

Avser sponsringen en viss aktivitet som nämnden har sponsrat med kontanta medel bör följande skrivning tas in i avtalet.

Genomförs inte aktiviteten som angetts ovan ska sponsorn återbetala de av kommunen erlagda medlen.

5 Kommunens åtagande

Avsnittet ska innehålla en beskrivning av kommunens åtaganden.

Om kommunens åtagande innebär att sponsorns namn ska exponeras bör avtalet reglera på vilket sätt detta ska ske.

Exponering

Kommunen åtar sig att i samband med X upplysa om att sponsorn tillhandahåller kommunen (varor/tjänster).

Upplysningen ska lämnas på följande sätt.

Om sponsorn ska hänvisa till sponsringssamarbetet i sin egen marknadsföring bör avtalet reglera på vilket sätt och i vilken omfattning detta ska ske. Observera att sponsorn inte har rätt att använda kommunens logotyp eller andra logotyper som tagits fram i kommunen utan kommunstyrelsens tillstånd.

Hänvisning till sponsringssamarbetet i sponsorns marknadsföring

Sponsorn får hänvisa till sponsringssamarbetet på följande sätt.

Om sponsorn ska få ensamrätt att i samband med det som sponsringsavtalet avser sponsra kommunen med den typ av vara eller tjänst som sponsorn tillhandahåller bör detta anges i avtalet.

6 Övriga villkor/Krav

Detta avsnitt kan tas med om det finns andra krav som kommunen ställer på sponsorn. Det kan t.ex. vara att sponsorn ska uppfylla vissa miljökrav när sponsringen avser en konferens om miljöfrågor. I avsnittet ska i sådant fall dessa krav anges.

7 Försäkringar

Om det är någon speciell försäkring som det är angeläget att sponsorn tecknar bör detta anges särskilt, se exempel nedan.

Sponsorn ska, innan åtagandet påbörjas, teckna och vidmakthålla (*ange vad det är för försäkring/försäkringar*).

Sponsorn är skyldig att vid förfrågan uppvisa gällande försäkringsbrev.

Om sponsorns åtagande innefattar en tjänst bör följande text finnas med i avtalet.

Sponsorn förbinder sig att se till att all hos sponsorn anställd och anlitad personal är försäkrad mot skador under åtagandets utförande.

Sponsorn är skyldig att vid förfrågan uppvisa gällande försäkringsbrev.

8 Sekretess

Sponsorn får aldrig röja eller utnyttja uppgift som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

9 Sponsorns upplysningsplikt

Sponsorn ska så snart som möjligt underrätta kommunen när en risk för försening av sponsorns åtagande föreligger, orsaken till detta och när sponsorns åtagande i stället kan beräknas slutföras. Sponsorn ska även underrätta kommunen om det finns en risk för att sponsorn inte kan fullgöra sitt åtagande och andra omständigheter som är av vikt för kommunen att få kännedom om.

10 Ansvar

Sponsorn ansvarar för de fel eller försummelser som ligger sponsorn till last vid åtagandets utförande och ska ersätta kommunen för de direkta skador som åsamkas kommunen eller den mot vilken kommunen svarar.

Sponsorns ansvar omfattar inte indirekt skada såvida inte sponsorn gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

För skada som sponsorn vållat kommunen genom vårdslöshet eller försummelse svarar denne oberoende av om skadan påvisats inom eller efter avtalsperioden.

11 Hävning av avtalet

Part har rätt att säga upp avtalet till omedelbart upphörande om motparten åsidosätter villkor i avtalet som är av väsentlig betydelse för parten.

Kommunen har vidare rätt att säga upp avtalet till omedelbart upphörande om

1. sponsorn kommer i dröjsmål med betalning av skatter eller avgifter till staten, försätts i konkurs, inleder ackordsförhandlingar, träder i likvidation eller på annat sätt kan antas ha kommit på obestånd, eller

2. det på grund av sponsorns agerande finns en risk för att kommunens anseende skadas.

Om en part häver avtalet är motparten skyldig att ersätta de direkta skador som parten lider till följd av hävningen.

12 Avtalshandlingar

Detta avsnitt behövs endast om det finns flera avtalshandlingar.

I avtalet ingår följande handlingar:

Detta avtal

(Bilaga)

(Eventuella andra handlingar)

Avtalshandlingarna ska i första hand tolkas så att de överensstämmer med varandra. Om det trots sådan tolkning finns villkor i avtalshandlingarna som strider mot varandra gäller de i ovan nämnd rangordning.

13 Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till detta avtal ska göras skriftligen och ska för att vara gällande undertecknas av båda parter.

14 Tvist

Parterna är överens om att frågor som rör detta avtal i första hand ska försöka lösas i samförstånd mellan parterna.

Tvist angående tillämpningen eller tolkningen av detta avtal och därmed sammanhängande rättsförhållanden, ska prövas och slutligt avgöras av svensk allmän domstol med Alingsås tingsrätt som första instans.

15 Kontaktpersoner

Kontaktperson för det här avtalet är

för sponsorn: *(ange namn och kontaktuppgifter)*

för kommunen *(ange namn och kontaktuppgifter)*

Kontaktpersonen är den som ska kontaktas vid frågor med anledning av avtalet. Part ska skriftligen underrättas om ny kontaktperson utses.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

(Ort och datum)

(Ort och datum)

Herrljunga kommun/nämnd

För Sponsorn

_____
(namn)
(titel)

_____
(namn)
(titel)

.....
(namn)
(titel)

.....
(namn)
(titel)

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGSS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 14

Presidieskrivelse
2018-03-12
UN 23/2018 610

Sida 1 av 1

Uppföljande svar gällande måluppfyllelsen i årskurs 6 och årskurs 7

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut

1. Svaret godkänns.
2. Bildningsförvaltningen uppdras återkomma med en fördjupad uppföljning efter sommaren 2018.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Uppföljande svar gällande måluppfyllelsen i årskurs 6 och årskurs 7

Sammanfattning

Vid bildningsnämndens sammanträde 2018-02-26 beslutades det om att förvaltningen skulle återkomma med en fördjupad redovisning kring könsskillnaderna i svenska i årskurs 6, samt den fallande måluppfyllelsen i årskurs 7 (§ 24).

För att stärka måluppfyllelsen in årskurs 6 och 7 finns följande fyra utvecklingsområden

1. Fortsätta arbetet med att stärka inkluderande lärmiljöer.
2. Stärka samverkan med externa aktörer.
3. Utmana och stärka likvärdigheten i lärares bedömning och betygsättning.
4. Stärka överlämningar mellan skolenheter.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Uppföljande svar gällande måluppfyllelsen i årskurs 6 och årskurs 7, 2018-03-09

Förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner upprättat svar.

Erik Thaning

Utvecklingsledare

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

Bakgrund

Vid bildningsnämndens sammanträde 2018-02-26 beslutades det om att förvaltningen skulle återkomma med en fördjupad redovisning kring könsskillnaderna i svenska i årskurs 6, samt den fallande måluppfyllelsen i årskurs 7 (§ 24).

Könsskillnaderna i årskurs 6.

En del av förklaringen går att härleda till att svenska och svenska som andraspråk samredovisats. Där eleverna med svenska som andra språk inte hunnit nå måluppfyllelse i ämnet. När det gäller övriga elever så har det framförallt varit skriftlig framställning i svenska som medfört att de inte kunnat uppnå ett E. Bakgrunden till detta kan härledas till olika personliga faktorer men kan summeras utifrån två aspekter. Våra skolor behöver utöka och stärka arbetet med en inkluderande lärmiljö, samt att stödet från regionens verksamheter; Närhälsan och Barn och Ungdomspsykiatri behöver bli mer tillgängliga för barn och ungdomar i behov av det.

En starkt inkluderande lärmiljö stärker elevernas möjlighet att prestera inom ramen för den ordinarie undervisningen oavsett om eleven skulle ha en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller exempelvis koncentrationssvårigheter. Den andra delen om ett starkt kompletterande stöd från regionens verksamheter kan härledas till elevers allt sämre psykiska mående och det är en utmaning som skolan inte ensam kan bära. En årskull är relativt liten i Herrljunga kommun och elever med ovanstående svårigheter och behov kan få en stor påverkan på resultaten med stora svängningar. Under ht 2017 har ovanstående påverkat framförallt pojkarnas resultat negativt.

Fallande måluppfyllelse i årskurs 7

Den fallande måluppfyllelse i årskurs 7 kan framförallt summeras i två områden; otillräckliga överlämningar mellan skolenheter och att eleverna fått nya målbilder, där målen i årskurs 6 ersatts av målen i årskurs 9. Betygsättande lärare hänvisar till att eleven redan i årskurs 7 har svårt att nå målen som är satta för en elev i årskurs 9. Det blir tydligt att förvaltningen måste tillsammans med rektorerna arbeta för att stärka lärarnas kompetens kring betyg och bedömning. Eleven ska endast bedömas utifrån den undervisning eleven fått under terminen. Om vi ser till skolverket så skriver de:

”Läraren kan använda alla steg i betygsskalan varje gång hon eller han sätter ett betyg. Det betyder att en elev kan få ett A i betyg redan i årskurs 6 eller 7.”

Detta betyder att bara för att eleverna bytt mål så betyder inte det är förklaringen är adekvat. Det finns ett behov av att utveckla en ökad samsyn kring bedömning och betyg där målet är att varje lärare på ett rättssäkert och medvetet sätt förhåller sig till sin myndighetsutövning. De nya skrivningarna medför att en elev ska kunna uppnå betyget A i alla tre åren (7-9). Det går inte att se att detta har fått ett genomslag i betygssättningen. Därav krävs fortsatt fokus och utveckling inom området. Att det skulle vara svårt att hinna med att se och bedöma elevernas prestationer är en faktor som lyfts fram. Det är förvisso en utmaning men ansvaret för att finna former för en undervisning som skapar underlag för att bedömning bedöma elevens prestationer inom hela betygspannet vilar tungt på lärare och rektorer.

Den andra delen med att skolorna behöver säkerställa och utveckla överlämningar hänger ihop med delen om att stärka mottagande lärare förutsättningar att sätta sig in i sin kommande elevgrupp. Att skapa sig en uppfattning om vilken undervisning eleverna har tagit del av under de tidigare skolorna och hur långt varje elev har nått i sin kunskapsutveckling är centralt för att säkerställa kontinuitet och kvalitet i undervisningen.

Slutsatser

Sammanfattningsvis ser förvaltningen fyra utvecklingsområden att arbeta vidare med.

1. Fortsätta arbetet med att stärka inkluderande lärmiljöer.
2. Stärka samverkan med externa aktörer.
3. Utmana och stärka likvärdigheten i lärares bedömning och betygsättning.
4. Stärka överlämningar mellan skolenheter.

Erik Thaning
Utvecklingsledare

KF § 14
KS § 224

DNR KS 254/2017 942

Ramväxling kapitalkostnadspott 2018 samt kapitalkostnader avseende internhyror**Sammanfattning**

Denna ramväxling består av två delar. Del 1.)

Kapitalkostnader flyttas från internhyrorerna, vilka är budgeterade på respektive verksamhetsnämnd, till Tekniska nämnden.

Internhyrorerna består i nuläget av följande delar: kapitalkostnader (avskrivningar och internränta), fastighetsskötsel, el, värme och övrig förbrukning. I detta förslag till

beslut kommer kapitalkostnadsdelen i hyrorerna att flyttas från verksamhetsnämnderna till Tekniska nämnden. Denna hantering kommer att förenkla hanteringen av kapitalkostnader samt att kapitalkostnaderna kan hanteras som en helhet i tekniska

nämnden. En annan fördel med att genomföra denna ramväxling är att återrapportering till SCB i Räkenskapssammandraget (RS) blir mer rättvisande.

Beloppen som föreslås att ramväxlas avseende internhyra är:

NÄMND/styrelse	Belopp kr
Kommunstyrelsen	-841 406
Bildningsnämnden*	-10 706 460
Socialnämnden*	-5 085 542
Bygg och miljönämnden	-952 985
Tekniska nämnden	17 586 393

*Notera att en del av ramväxlingen regleras genom ett lägre mållidspris då kökens hyror också justerats.

Del 2.)

Kapitalkostnadspotten som räknades fram i budgetprocessen 2018-2020 avseende 2018 års budget, fördelas ut på respektive nämnd utifrån beslutade investeringar. I budgeten som beslutades på kommunfullmäktige den 14/11 2017, framgår det att den totala kapitalkostnadspotten är -2 506 tkr. Anledningen till att potten är negativ är att internräntan har sänkts från 2,5 % till 1,75 %.

Beloppen som föreslås att ramväxlas avseende kapitalkostnadspotten är:

NÄMND/styrelse	Belopp kr
Kommunstyrelsen	-219 954
Bildningsnämnden	85 165
Socialnämnden	138 073
Bygg och miljönämnden	125 738
Del av komponentöverskott	-1 607 778
Tekniska nämnden	-1 027 244
Total summa enligt beslutad kapitalkostnadspott:	-2 506 000

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Meddelande 1

Fortsättning KS § 224

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-12-04

Budget och verksamhetsplan KF/2017§121

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om ramväxling i enlighet med följande tabell:

NÄMND/Styrelse (kr)	Hyra	Kapitalkostnadspott	Summa ramväxling
Kommunstyrelsen	-841 406	-219 954	-1 061 360
Bildningsnämnden	-10 706 460	85 165	-10 621 295
Socialnämnden	-5 085 542	138 073	-4 947 469
Bygg och miljönämnden	-952 985	125 738	-827 247
Tekniska nämnden	17 586 393	-2 635 022	14 951 371
Total summa enligt beslutad kapitalkostnadspott:	0	-2 506 000	-2 506 000

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om ramväxling i enlighet med följande tabell:

NÄMND/Styrelse (kr)	Hyra	Kapitalkostnadspott	Summa ramväxling
Kommunstyrelsen	-841 406	-219 954	-1 061 360
Bildningsnämnden	-10 706 460	85 165	-10 621 295
Socialnämnden	-5 085 542	138 073	-4 947 469
Bygg och miljönämnden	-952 985	125 738	-827 247
Tekniska nämnden	17 586 393	-2 635 022	14 951 371
Total summa enligt beslutad kapitalkostnadspott:	0	-2 506 000	-2 506 000

Meddelande 1

HERRLJUNGA KOMMUN
KOMMUNFULLMAKTIGE

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2018-02-13

22

Fortsättning KF § 14

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Kommunfullmäktige beslutar om ramväxling i enlighet med följande tabell:

NÄMND/Styrelse (kr)	Hyra	Kapitalkostnadspott	Summa ramväxling
Kommunstyrelsen	-841 406	-219 954	-1 061 360
Bildningsnämnden	-10 706 460	85 165	-10 621 295
Socialnämnden	-5 085 542	138 073	-4 947 469
Bygg och miljönämnden	-952 985	125 738	-827 247
Tekniska nämnden	17 586 393	-2 635 022	14 951 371
Total summa enligt beslutad kapitalkostnadspott:	0	-2 506 000	-2 506 000

Justerandes sign

20 | GP | [Signature]

Utdragsbestyrkande

SÖKANDE

Fiddes El & Bygg AB, 556776-5846
Katebo
524 91 Herrljunga

Ombud: Advokaten Sandra Hansson
Wesslau Söderqvist Advokatbyrå i Borås
Kyrkängsgatan 8
503 38 Borås

MOTPART

Herrljunga kommun
Box 201
524 23 Herrljunga

SAKEN

Överprövning av en upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska göras om.

BAKGRUND

Herrljunga kommun (kommunen) genomför upphandlingen ”Nybyggnation Horsbyskolan”. Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande. Genom tilldelningsbeslut har Tommy Byggare AB tilldelats kontraktet.

Upphandlingsdokumenten

Upphandlingsföremålet består av ett kontrakt med en anbudsgivare avseende en totalentreprenad för nybyggnation av en skolbyggnad. Upphandlingen omfattar bl.a. utschaktning, grundläggning, byggnation, markarbeten och ev. pålning. Tillämpad ersättningsform är fast pris utan valuta och in-

dexreglering. Vid anbudsprövningen kommer det kvalificerade anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt med hänsyn till det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet att antas.

Anbudens utformning och innehåll

Av avsnittet AFB.31 i förfrågningsunderlaget framgår i huvudsak följande. Anbudena ska avges skriftligen på svenska i bifogat formulär i slutet kuvert. Anbudena får inte innehålla reservation eller annan förutsättning för anbudet som kan inverka på anbudssumman, dessa anbud kommer att förkastas. Anbudsgivaren förutsätts att i sitt anbud ha tagit hänsyn till samtliga tilläggs-kriterier under anbudstiden. Anbudssumman ska anges i svensk valuta exklusive mervärdesskatt. Reglering till följd av kursändring mellan svensk och utländsk valuta medges inte. Tullar, importavgifter och varuskatter ska i förekommande fall vara inräknade i anbudet. Anbud ska vara baserat på i mängdförteckning upptagna kvantiteter. I prissatt mängdförteckning ska slutsumman överensstämja med anbudssumman. Om så inte är fallet ska mängdförteckning justeras, så att detta villkor uppfylls, utan att angivna kvantiteter ändras. Anbud ska vara undertecknat av behörig företrädare. Är inte anbudsformuläret med bilagor till alla delar ifyllt och begärda uppgifter utlämnade kan anbudet komma att förkastas.

Anbudsprövningen

De av kommunen uppställda obligatoriska kraven återfinns i punkten AFB.53 "Prövning av anbud" i upphandlingsdokumenten. Där framgår att kommunen kommer att tilldela den anbudsgivare anbudet som, sedan de obligatoriska kraven uppfyllts, lämnat det ekonomiskt mest framgångsrika anbudet. Under rubriken "Stormsystem" i samma punkt står att anbudsgivare ska lämna en LCC-redovisning över 20 år som styrks genom dokumentation. Anbud med lägsta LCC-kostnad är lika med noll procent i

påslag. Anbud med högsta LCC-kostnad är lika med tio procent i påslag. Däremellan kommer övriga anbud att beräknas ett påslag.

Tilldelningsbeslutet

Av tilldelningsbeslutet med tillhörande handlingar framgår bl.a. följande. Två leverantörer har lämnat anbud. Anbudet från Tommy Byggare AB antogs som det kvalificerade anbud som ansågs ekonomiskt mest fördelaktigt med hänsyn till pris.

YRKANDEN

Fiddes El och Bygg AB yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse skett genom ny anbudsprövning varvid det vinnande anbudet från Tommy Byggare AB förkastas. I andra hand yrkar Fiddes El och Bygg AB att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen ska göras om. Fiddes El och Bygg AB anför i huvudsak följande. Anbudet från Tommy Byggare AB uppfyller inte de av kommunen i förfrågningsunderlaget uppställda ska-kraven och ska därmed förkastas, alternativt är det uppställda ska-kravet så otydligt att det inte på ett korrekt sätt avspeglar det krav som kommunen uppställer. Kommunens beslut har inneburit att Fiddes El och Bygg AB har lidit skada. Det obligatoriska kravet på LCC-redovisning, dess innehåll och utvärderingen av densamma, har varit så otydligt formulerad i upphandlingsdokumenten att de inte avspeglar det krav kommunen uppställt, varför principen om öppenhet inte kan anses uppfylld.

Kommunen anser att ansökan om rättelse samt hemställan om att upphandlingen ska göras om ska avslås och anför i huvudsak följande. Kommunen har följt både de grundläggande principerna i LOU och de regler som anger hur anbud får förtydligas och kompletteras. Kommunen har därför inte be-

gått något fel i hanteringen och utvärderingen av de inkomna anbuden. Kommunens förfrågningsunderlag har varit tillräckligt tydligt. Ingen av anbudsgivarna har ställt frågor eller bett om förtydliganden under annonseringstiden. I det fall förvaltningsrätten finner att kommunen har begått fel är felet inte av sådan art att rättelse måste ske eller upphandlingen göras om.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

I 4 kap. 1–3 §§ LOU anges följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet. En upphandling får inte utformas i syfte att undanta den från lagens tillämpningsområde och får inte heller utformas i syfte att begränsa konkurrensen så att vissa leverantörer gynnas eller missgynnas på ett otillbörligt sätt. En upphandlande myndighet bör beakta miljöhänsyn, sociala och arbetsrättsliga hänsyn vid offentlig upphandling om upphandlingens art motiverar detta.

I 4 kap. 10 § LOU anges att en upphandlande myndighet ska tilldela kontrakt enligt bestämmelserna i 16 kap. Myndigheten ska innan den tilldelar ett kontrakt kontrollera

1. att anbudet uppfyller de krav, villkor och kriterier som anges i upphandlingsdokumenten,
2. om leverantören ska uteslutas med stöd av 13 kap., och
3. att leverantören uppfyller de kriterier som myndigheten har angett att den kommer att tillämpa enligt 6 § och de krav som myndigheten har ställt enligt 14 kap. 1-5 §§.

Vid en kontroll ska myndigheten tillämpa 15 kap.

Enligt 16 kap. 1 § LOU ska en upphandlande myndighet tilldela den leverantör ett kontrakt vars anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga för myndigheten. Vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska utvärderas på någon av följande grunder:

1. bästa förhållandet mellan pris och kvalitet,
2. kostnad, eller
3. pris.

Myndigheten ska i något av upphandlingsdokumenten ange den grund för utvärdering av anbud som den avser att använda.

Av 16 kap. 4 § stycke 3 LOU framgår att om myndigheten avser att beakta livscykelkostnader vid utvärderingen, ska den i upphandlingsdokumenten ange vilka uppgifter som leverantörerna ska lämna för detta ändamål och vilken metod myndigheten kommer att använda för att fastställa livscykelkostnaderna.

I 20 kap. 4 § LOU anges följande. Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva

1. en upphandling, och
2. giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör.

Av 20 kap. 6 § LOU följer att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstaterar förvaltningsrätten att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter talan grundas och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (jfr rättsfallet RÅ 2009 ref. 69).

Av kommunens förfrågningsunderlag framgår att upphandlingen skulle tilldelas den anbudsgivare som, sedan ska-kraven uppfyllts, lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Beräkningen av vad som är det mest fördelaktiga anbudet utgår från en så kallad LCC-redovisning.

Av 16 kap. 4 § stycke 3 framgår att om myndigheten avser att beakta livscykelkostnader vid utvärderingen, ska den i upphandlingsdokumenten ange vilka uppgifter som leverantörerna ska lämna för detta ändamål och vilken metod myndigheten kommer att använda för att fastställa livscykelkostnaderna.

Förvaltningsrätten konstaterar att de i målet aktuella upphandlingsdokumenten saknar sådana uppgifter som anges i 16 kap. 4 § stycke 3 LOU. Det är inte tillräckligt att i förfrågningsunderlaget ange att anbudsgivarna ska lämna in en LCC-redovisning, kravet på att en sådan redovisning ska lämnas in medför också ett krav på att det anges specifikt vilka uppgifter som ska lämnas in och vilken metod myndigheten i fråga kommer att använda för att fastställa kostnaderna. Syftet med detta är att alla anbudsgivare ska kunna förstå innebörden av kravet och tolka det på samma sätt.

I den aktuella upphandlingen får denna brist på öppenhet antas ha medfört att de leverantörer som lämnat anbud har haft anledning att uppfatta förutsättningarna på olika sätt. Då kravet på LCC-redovisning varit oklart formulerat, har det också varit oklart hur anbudet skulle ha formulerats i denna

del. Det kan då inte uteslutas att anbudsprövningen påverkats till sökandens nackdel. Sökanden får härigenom anses ha visat att kommunen brustit i sitt upphandlingsförfarande. Förvaltningsrätten finner vidare att sökanden får anses ha visat att dessa brister medfört att bolaget, vars anbud placerats på andra plats vid utvärderingen, i vart fall riskerat att lida skada.

Det finns därför förutsättningar för åtgärd enligt 20 kap. 6 § LOU. Fråga uppstår då vilken åtgärd som ska väljas.

Bolaget har förmått göra sannolikt att kommunen brutit mot LOU och att detta medför att bolaget lider eller kan komma att lida skada i LOU:s mening. Felet i upphandlingen är hänförligt till upphandlingens konkurrensuppsökande fas. Rättelse är därför inte en tillräckligt ingripande åtgärd. Det finns således skäl att förordna att upphandlingen ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1 D LOU).

Kjell Hammarborg

Rådmannen Kjell Hammarborg har avgjort målet. Förvaltningsrättsnotarien Niklas Elmér har varit föredragande.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.